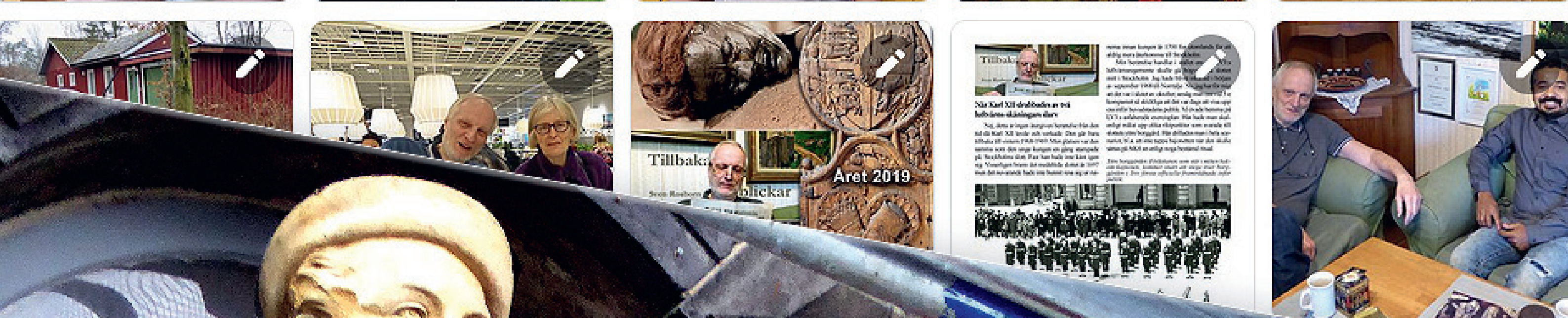

Sven Rosborns inlägg i FaceBook året 2018

För lite mer än tio år sedan började jag skriva på FaceBook. Jag var på väg att bli pensionär och hade plötsligt lite mer tid att sitta framför datorskärmen i hemmets någorlunda lugna vrå. Fann FaceBook intressant då man kunde nå ut till många med inte minst lite av den kunskap om Malmö och Skånes historia jag som kulturarbetare och forskare arbetat med hela mitt liv.

Det blev givetvis en blandning av såväl historisk information som små berättelser om alldagliga händelser. Till många av de historiska avsnitten länkade jag filmer och publikationer som jag själv gjort – givetvis gratis att ladda ner eller att ta del av.

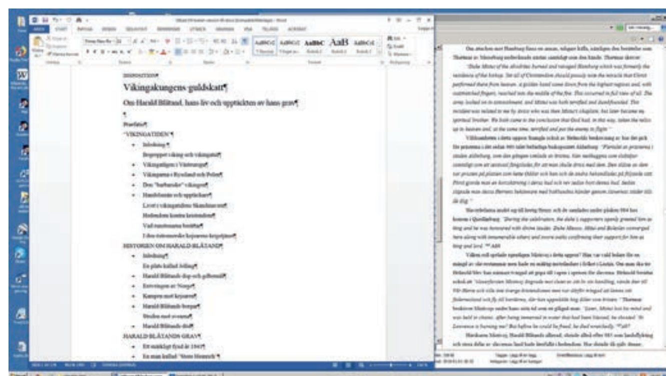
FaceBook är emellertid som allt annat på ”sociala medier” ett uttryck för vårt moderna samhälles ”slit och släng”-mentalitet. Inläggen är aktuella endast under mycket kort tid för att sedan snabbt drunkna och försvinna i det stora utbudet.

Jag har därför sammanställt alla mina alster på FaceBook i ett antal digitala bokpdf-er. Det blev fram till och med 2021 nio stycken sådana på totalt 432 A4-sidor.
Du kan öppna de olika åren genom att klicka på länkarna nedan!

2012-2013	https://www.academia.edu/73081826
2014	https://www.academia.edu/63147454
2015	https://www.academia.edu/69462086
2016	https://www.academia.edu/66910617
2017	https://www.academia.edu/74625962
2018	
2019	https://www.academia.edu/68686112
2020	https://www.academia.edu/66910965
2021	https://www.academia.edu/66197076

1 jan 2018

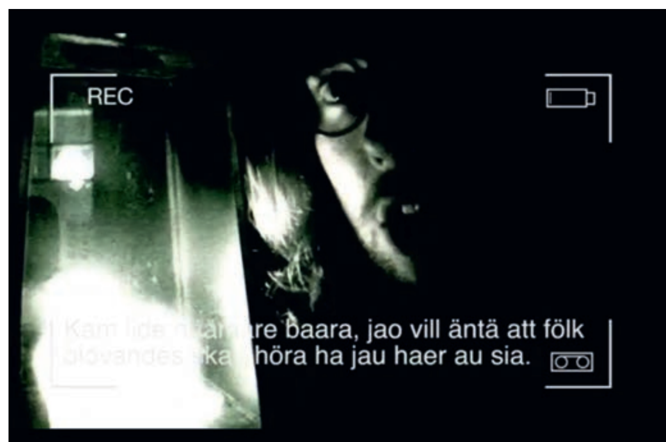
Nyårsdag! I väntan på kvartsfinalen i ishockey kl 24.00 sitter jag och korrekturläser lite i de delar av vårt manus som ligger klar till den kommande boken om Harald Blåtands grav, en grav som vi hittat i Polen. Manuset är omfattande men två mycket viktiga kapitel saknas dock fortfarande; två avsnitt som kan bli verkligt spännande, baserade på ett helt nytt, inte tidigare känt historiskt källmaterial. Mitt livs mest spännande projekt som arkeolog och museiman går nu 2018 in i slutfasen. (Bokens innehållsförteckning är betydligt längre än den som kommit med på bilden)

5 jan 2018

Med mina släktrötter i Göinge som sträcker sig ända ner till mitten av 1500-talet njuter man av språket i denna video (tur att det delvis är textat för de som inte förstår något av detta Nordens urspråk).

Lägger in denna video i anslutning till att vi nu kör julen ut. Stackars alla de tomtar som har kommit till skada under sin tjänsteutövning och som inte haft brandkåren i Sibbhult till hjälp. Klicka för att se videon!

11 jan 2018

Var på Stadsbiblioteket i dag. Noterade i Malmörummet ett stort glasdörrförsett bok-

hylleskåp på åtskilliga hyllmeter, alldeles tomt men med etiketten *"Nyinkomna böcker"*. Ska dock inte orda mer om detta men fann i stora salen många bokhyllor med rubriken på bilden. Plötsligt förflyttade jag mig till Rörsjöskolans skolbibliotek 1958. Jag gick i tredje klass och vi skulle nu få lära oss låna på detta bibliotek. Vissa böcker var markerade med en stor text: *"Bra bok"*. Eftersom jag själv redan då hade biblioteksvana frågade jag givetvis lärarinnan:

"Varför är just dom böckerna bra? Är alla andra här på biblioteket då dåliga?"

På 1980-talet blev det populärt hos bokhandlarna att sätta upp stora skyltar: *"Presentböcker"*. Vad då presentböcker? Hur visste bokhandlaren vad den blivande ägaren till min inköpta bok ville ha i present? Någon hade alltså redan bestämt vad som var bäst för mottagaren av min gåva.

Vad svaret blev på min fråga 1958 kommer jag inte ihåg men händelsen väcktes till liv på stadsbiblioteket i dag. Där stod jag och höll i min hand en vansinnigt spännande bok: *"Ottonian Germany. The chronicon of Thietmar of Merseburg."* Jag riktigt längtade hem för att spendera ett stort antal timmar med denna klassiker. Men den skulle aldrig ha platsat på hyllan för Malmö stadsbiblioteks korkade rubrik *"Spänning"*, inte ens under den lika kor-

kade *”Spänning. Klassiker på svenska”*. Vem på institutionell nivå har bestämt att bara ett litet urval av författare har skrivit spännande böcker värda att läsa?

Alla böcker är väl spännande att läsa – på sina olika sätt. Det beror väl på läsarens egna intressen som styr vad som är spännande litteratur. Eller ….?

23 jan 2018

Den där Peder Lamm har alltid något i bakfickan - eller i varje fall något väl inslaget i en plastpåse att visa upp. Jag ser något skärrad ut där jag sitter på Grand Hotel i Lund och väntar på Sten Bromans köttbullar. Och så hivar han upp denna raritet. Tänk om han tappat detta helt intakta kinesiska porslinsfat från Ostin-

diefararen Göteborg. Händer alltid kul saker på Skånska Akademien.

23 jan 2018

Var i går och gjorde en inspelning för Utbildningsradion borta vid Schougens bro. Passerade då Drottningtorget och mindes när jag 1970 på två meters djup grävde fram grunden till porttornet till 1300-talets Österport på exakt den plats som ni ser på bilden. Hur många vet i dag att staden Malmö en gång under medeltiden tog slut just exakt här. Utanför

var det bara en grusig och smal landsväg, nuvarande Östra Förstadsgatan.

25 jan 2018

När jag nu ändå är inne på temat försvunna medeltidsmiljöer i Malmö kan vi kasta blickarna på Stortorget. På flygfotot har jag markerat det stora Helgeandsklostret som byggdes här på 1470-talet. Med grått är markerat det forna klostrets kyrkogård, Malmös största medeltida kyrkogård. Redan på 1380-talet omtalas ett helgeandshus för fattiga och sjuka på denna plats. Detta sjukhus omvandlades i slutet av 1400-talet genom kungligt initiativ till en större klosterorganisation med uppdrag att hjälpa och vårda sjuka och gamla i Malmö. Klostret började rivas året 1538 för att göra plats för

det nya torget - Nordens största - dvs. dagens Stortorg.

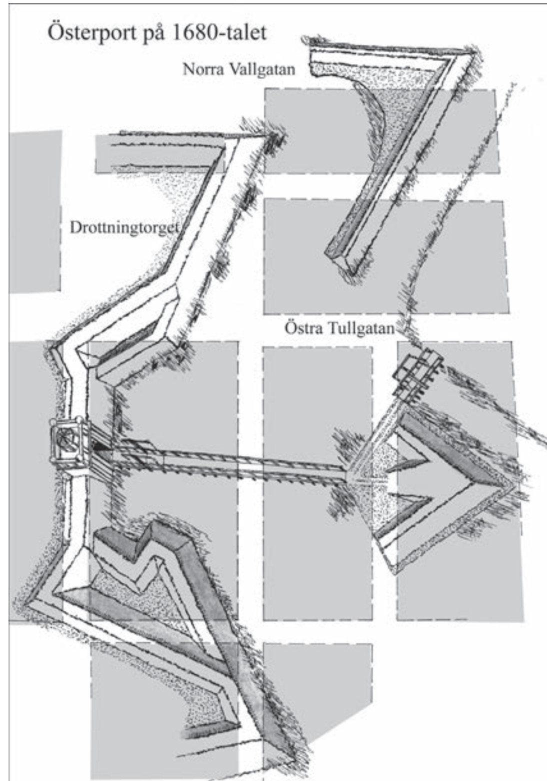
Rekonstruktionsbilden är gjord av skickliga medarbetare i projektet Malmö 1692 efter mina anvisningar.

26 jan 2018

Det blev stort intresse för mitt inlägg med bild av det medeltida Österport. Några frågade när detta medeltida porttorn revs. Det gjorde det i samband med att svenskarna efter kriget på 1670-talet omvandlade Malmö till fästningen Malmö, en av Nordens kraftigast befästa städer. Ni kan se hur Österport såg ut på teckningen nedan men också på denna film som projekt ”Malmö 1692” framställt:

https://youtu.be/eWl88NBc1OI

Portläget flyttades ca femtio meter söderut. Man kastade upp sex meter höga vallar och gjorde enormt breda vattengravar framför

dessa. På min teckning nedan kan ni se hur området kring Drottningtorget efter detta såg ut. Mellan vallarna var det vatten. Området låg alltså till stora delar under vatten.

Vi har i det nu nerlagda och bortglömda projektet *”Malmö 1692”* återskapat hela Malmö stad och givetvis också området kring Österport vid den tiden. Välkommen att i denna film göra er entré in i Malmö från nuvarande Östra Förstadsgatan som på den tiden var en grusig landsväg. Filmen slutar vid Östergatan/Bagersgatan.

Klicka här för att starta filmen för att göra en unik resa!

27 jan 2018

Jag brukar inte bry mig om alla dessa dagar på året som man utsett till speciella dagar för speciella händelser. I dag är det emellertid *”Förintelsens minnesdag”*. Det känner jag

starkt för. Denna omänskliga ondska som en tokstolle fick hålla på med. Han hade aldrig lyckats om han inte också hade haft en fanatisk propagandaminister som visste hur man manipulerar stora delar av ett folk via massmedia, först med radio, sedan med ljudfilmer varje vecka. Sådant håller man i andra former fortfarande på med.

I dag har judar det svårt i vårt land och i mitt Malmö. Aldrig trodde jag att jag skulle få uppleva detta - att en religiös grupp som så länge levt i fred och integration med det svenska samhällsskicket ska behöva lida för det nutida samhällets häpnadsväckande tafatthet.

Frihetsmonumentet restes samma år jag föddes, 1949. Under det finns aska nedlagd, hämtad från förintelselägret i Auschwitz. En plats för tid till eftertanke.

2 feb 2018

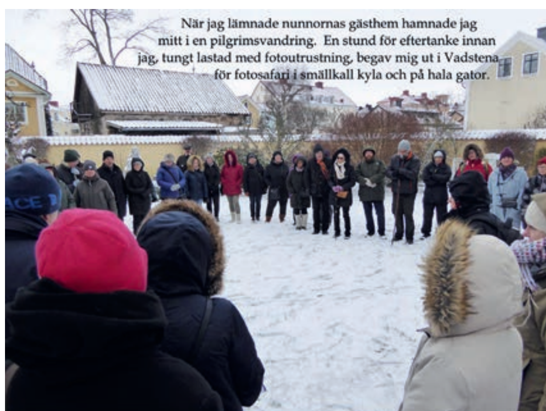
Just hemkommen från två dagar i ett fruset och snöklätt Vadstena ger jag er denna lilla bildkavalkad över vad historienörden hade för sig där upp vid Vättern.

Jag var i Vadstena under torsdag/fredag. Åkte dock inte dessa vagnar upp. Turen gick utan problem - det blev alltså inte något nytt kapitel i min kritiska bok "Mitt liv med SJ".

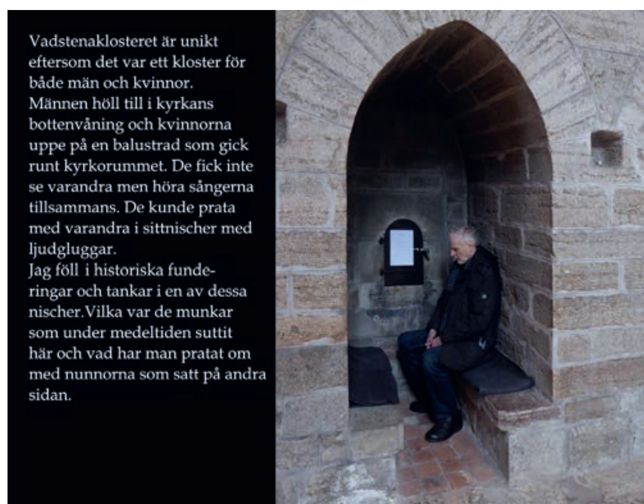
Jag höll ett föredrag för en stor grupp i pilgrimsrörelsen. Det skedde i Birgitinnernunnornas kyrka. På bilden håller man på att samlas.

När jag lämnade nunnornas gästhem hamnade jag mitt i en pilgrimsvandring. En stund för eftertanke innan jag, tungt lastad med fotoutrustning, begav mig ut i Vadstena för fotosafari i smällkall kyla och på hala gator.

Kungspalatset,senare nunnornas klosterbyggnad, från 1200-talet. Här är jag inne och värmer mig i den medeltida Kungssalen.

Vadstenaklosteret är unikt eftersom det var ett kloster för både män och kvinnor. Männen höll till i kyrkans bottenvåning och kvinnorna uppe på en balustrad som gick runt kyrkorummet. De fick inte se varandra men höra sångerna tillsammans. De kunde prata med varandra i sittnischer med ljudgluggar. Jag föll i historiska funderingar och tankar i en av dessa nischer.Vilka var de munkar som under medeltiden suttit här och vad har man pratat om med nunnorna som satt på andra sidan.

7 feb 2018

Sitter och lägger sista handen på mitt föredrag i kväll onsdag i Maglarps församlingshem som ligger invid platsen för den rivna Maglarps kyrka strax väster om Trelleborg.

MAGLARPSBOR

Onsdagen 7 feb kl 18:30

Församlingshemmet

Sven Rosborn berättar för oss

"Kyrkan mitt i byn - Nedslag i Söderslätts historia"

Sven är en välkänd skåneprofil som arkeolog, historiker och författare. Han har varit involverad i Fotevikens Museum, Koggmuseet, cykelloppet Christianloppet etc. Sven sitter på stol 13 i Skånska Akademien.

Kaffe och kaka serveras

Ett samarrangemang med

SKÅRE BYALAG OCH HAMMARLÖVS FÖRSAMLING

8 feb 2018

Intressant uttalande.

17 feb 2018

Som gammal medlem i LV4:s kamratförening var det kul att kunna sprida lite information om Malmös historia i det hus (Kompanihuset) där jag för 48 år sedan började min arkeologi- och museibana.

19 feb 2018

Satt och tittade på Sofias änglar på TV5. Här går ett TV-bolag in och hjälper en tonåring som blivit helt förlamad i sina ben till ett värdigt liv. Tänker osökt på att regeringen har tillsatt en utredning som nu kommit fram till ett resultat som kommer att slå sönder livet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Samma politiker har redan dragit bort en storlek i miljardbeloppet för dessa, samhällets utsatta svenskar. Tänker på Per Albin Hanssons fina tal på 1920-talet om det svenska folkhemmet där alla hjälper varandra. Det var då det! Samma parti har i dag en sjuk syn på vad jämställdhet innebär, dvs. om man vill inrangera de funktionshindrade i detta begrepp - vilket tydligen inte är fallet.

En sak är för mig helt säkert – min röst kommer aldrig att gå till ett parti som så grovt utsätter delar av den egna befolkningen för diskriminering. Tusenfalt skäms på er där ni sitter i ert glaspalats i Stockholm. Tack TV5 för att ni visar människokärlek.

21 feb 2018

Det hände sig att jag 2006 besökte min gamle vän Anders Reisnert när han höll på att undersöka källaren till ett 1300-tals hus mitt i Malmö. Samma hus hade jag två decennier tidigare dokumenterat de medeltida ytterfasaderna på. Klicka här och följ med till en av Malmös mera okända, urgamla källare.

21 feb 2018

Vi står nu inför ett avgörande om vi ska införa hastighetståg i Sverige. Då känns det tryggt att ett sådant beslut kommer att vila på lång och säker tradition att framföra tåg i detta landet. Jag passade på att lyfta filmkameran på Malmö central år 2006. Klicka här!

23 feb 2018

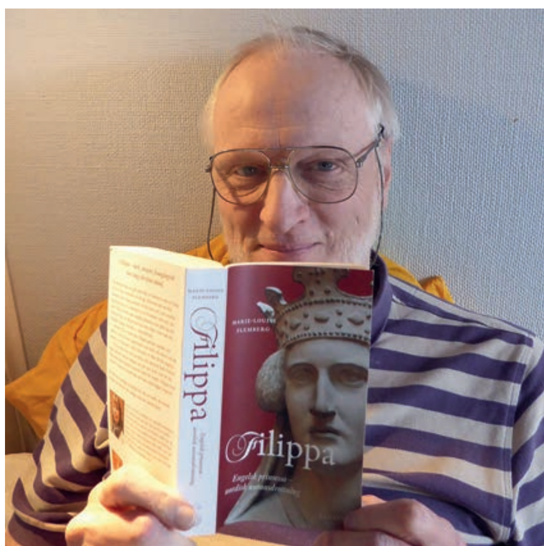
Jag hade förmånen att få växa upp i ett lyckligt hem. Innan jag lämnade min barndoms lägenhet på Ellstorp i Malmö för sista gången

gjorde jag en nostalgisk tillbakablick på en tid länge sedan förgången. Klicka här för att se filmen!

24 feb 2018

Ibland är det skönt att bara lägga sig ner och läsa en bra bok. När jag var och höll föredrag i Vadstena köpte jag denna bok om Filippa, den älskade drottningen som dog knall och fall när hon skulle inviga klosterkyrkan i Vadstena.

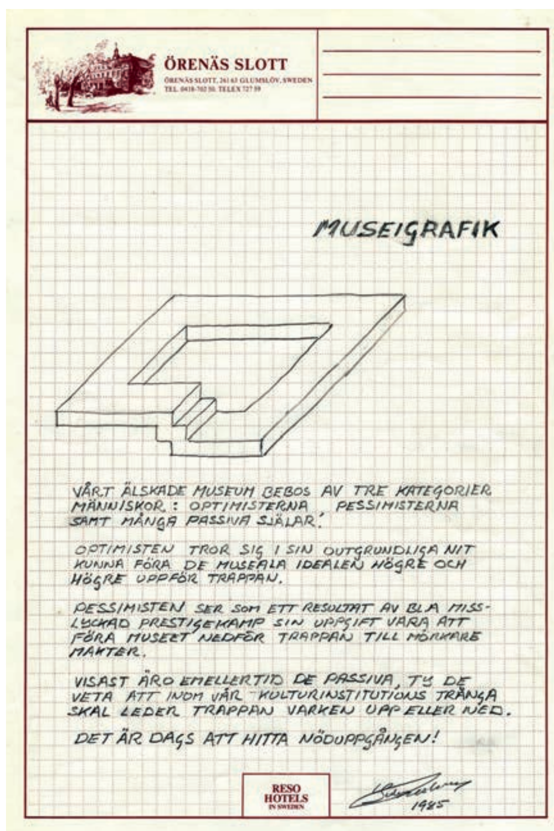

Om man nu läser Malmös medeltidshistoria möter man ständigt på Erik av Pommern men nästan aldrig något om den kvinna som betydde så mycket för honom. Filippa var den mycket unga men kraftfulla kvinna som Malmös store gynnare Erik av Pommern gifte sig med under ett ståtligt bröllop i Lund 1405. Hon ledde t.ex. tappert försvaret av Öresund, speciellt Köpenhamn, mot tyskarna när kungen var bortrest. Hon har säkert många gånger i sällskap av sin man besökt min hemstad Malmö.

Marie-Louise Flemberg, som forskat i Filippas historia, har lyckats att få till en otroligt spännande, faktarik men också lättläst bok om ett kvinnoöde - om en kvinna som under många år fängslat mig. Kan varmt rekommenderas om ni vill lära er mer om henne och få ett perspektiv på hennes man Erik av Pommern, kungen med de stora planerna där Öresund, Malmö, Köpenhamn, Landskrona och Helsingör skulle bilda centrum i hela Norden. 442 härlig sidor - och jag har tack och lov många kvar att läsa ännu.

28 feb 2018

Fick av en händelse i kväll tag i ett papper från en konferens som vi hade med bl.a. deltagare från Malmö museinämnd på Örenäs 1985. Efter att under några timmar ha hört en massa floskler utan verklig substans (vad jag kommer ihåg fanns det dock några som hade vettiga förslag om museet i framtiden) gjorde jag denna ”omöjliga” teckning (helt inspirerad av Oscar Reutersvärds omöjliga konst) med min kommentar om museets framtid.

1 mars 2018

Passerade Gustav Adolfs torg i dag och noterar att vi inte bara har traditionella vinterbadare ute på Ribban. Vi har en spritt naken person, kön icke identifierbart pga. isbildning, som badar i en fontän som märkligt nog fortfarande har springvattnet på mitt i vintern. Tän-

ker osökt på Skitte Tomsson som vid mitten av 1800-talet praktiserade kalla simturer i hamnen. En gång gick han naken genom Malmö för att uppvakta sin hjärtans dam - men det var på sommaren och han passerade inte Gustav. Under slutet av sin levnad hatade han plötsligt att bada, därav hans öknamnet. När man till slut tog in honom och stoppade honom i ett varmt karbad dog han av choken.

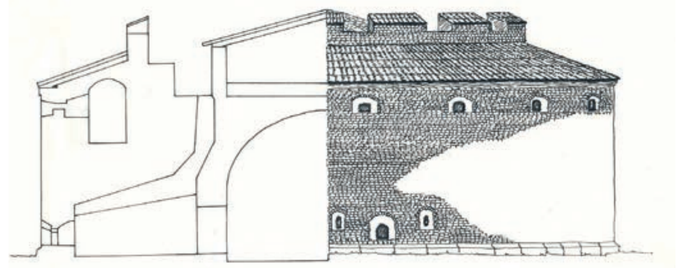
2 mars 2018

På min väg genom ett vintrigt Malmö i går för att träffa slottsarkitekten fångade jag denna bild av två unika torn i Malmös his-

toria. Det högsta tornet behöver jag inte tala om men det lägre är Nordens äldsta bevarade runda kanontorn, byggt åren 1536/1537. Det är extra stort - den danske kungen misstrodde borgarna i Malmö och ville ha många kanoner riktade in mot staden.

Det svart/vita fotot ovan från 1966 visar hur tornets takkonstruktion då såg ut. Sedan kom höststormen 1967 och rev bort allting. Efter några år fick jag möjlighet att göra en murundersökning och utifrån denna rekonstruktionen nedan. Efter mina ritningar byggdes

sedan tornets övre del upp (dock med täckt tak och utan skyttegluggar). En av de två arkitektoniska skapelser i Malmö city som jag fått ansvaret att formge. Det andra är trapptornet till Kompanihuset. Synd bara att kanontornet är så svårtillgängligt för besökare - det är en verklig guldgruva för historieintresserade.

2 mars 2018

Tog denna bild eftersom den minner mig om något som fram till nästan nutid varit av största betydelse för Malmö. Till höger ses gamla

hamnväktarbostället från 1850/1851 - senare omgjord till Sjömansgård. Bakom denna platsen för det forna Sjöfartshotellet - nu ståtar där till synes ett helt annat hotell. I förgrunden en fartygspropeller. Utan sjöfarten hade Malmö antagligen aldrig existerat. Staden grundades troligtvis 1254 av ärkebiskop Jakob Erlandsen som färjestad till Köpenhamn. Nej, det är inte jag som gjort ett skrattande huvud i snön. Det bara fanns där och gjorde att jag bara var tvungen att ta fotot.

7 mars 2018

På lördag är det dags för en av årets höjdpunkter. Skånska Akademiens årsfest på Grand hotel i Lund. Då kan ni bland många andra få träffa denna hornblåsande akademieledamot.

8 mars 2018

I dag för 43 år sedan gifte vi oss. Begriper inte hur Christina kunnat stå ut med en sådan hopplöst disträ historienörd som jag. På bilden en festtillställning för 45 år sedan där hon försöker leda en säkert djuplodad och fastlåst arkeologisk diskussion mellan arkeologen Göran Winge till vänster och den blivande länsmuseichefen i Kalmar Dag Widholm till höger.

11 mars 2018

Nu på tisdag den 13 mars 2018 håller jag 19.00 ett föredrag om *”Malmö och havet. Historiska utblickar från en gammal stad.”* Föredraget är gratis och hålls på Masten 2 på gamla Kockumsområdet. Föranmälning obligatorisk.

13 mars 2018

Som akademieledamot i Skånska Akademien får man en del uppdrag. Ett är att jag är *”äldreombud”*. Denna utnämning fick jag efter att man i akademiens årsbok för länge sedan skrivit fel på mitt födelseår vilket i stället för 1949 blev 1849!

Förutom detta ålderstyngda uppdrag är jag också revisor i Akademien vilket denna lilla film bevisar. Klicka här för att se den!

14 mars 2018

Höll i går 13 mars 2018 ett föredrag om Malmö och havet. Historiska utblickar från en gammal stad. Föredraget finns i sin helhet på video. Klicka här för att se den!

15 mars 2018

Så har jag då fått se boken om Roslätt färdigtryckt. Min gode vän, förlagschefen Jan Lensinger, lämnar här över den hemma hos mig.

Nu måste jag sätta mig och förbereda mitt anförande tll det officiella boksläppet på Gamla brandstationen i Svedala på lördag den 17 mars 13.30. Vi har varit tre författare som samlat ihop fakta kring denna spännande, skånska herrgårds historia.

I början av projektet ville vi ha flygfoto över herrgården och vi lågsniffade då över husen (årtalet i filmen när boken kommer ut blev tyvärr en tryckfelsnisse - 2016 ska givetvis vara 2018). Klicka här för en flygtur!

17 mars 2018

Åter ett bevis på att regeringen attackerar de svagaste i samhället. Kommer aldrig att rösta på ett sådant diskriminerande parti som helt glömt sina rötter där solidaritet en gång var honnörsordet. Men det var då det! Nu gäller andra, avskyvärda regler där svenskar med funktionsnedsättning ska behandlas som en sämre klass av människor.

23 mars 2018

När jag nu ändå är inne på det här med bronsåldershögen vid Per Albin Hanssons väg som jag skrev om tidigare i dag: Det fanns totalt tre gravhögar i det här området vilka låg i en rad utmed vägen. Hela området låg högt och det schaktades ut eftersom man använde det som ett grustag. Så sent som på 1920-talet tog man grus här. Endast en gravhög blev kvar.

Vid många av dessa skånska gravhögar spökade det. På julafton reste sig flera högar på guldpelare och trollen kom ut och bjöd törstiga förbipasserande på förhäxade drycker.

Vid högen invid Kulladals bangolf spökade det också. Så här berättar Lars Åkesson, som var född 1840, om dessa Kulladalshögar (läs det högt så förstår ni det lättare):

”Ve backane där va di såmm flö i loften. Å där tjörde en mann ifrå Vintrie å komm där ude ve tietiden po kvällen. Å där sprant en kvinga ing i backane. Å där komm en rianes i loften te mannen å frågte hann, åmm hann hade sitt itt fruentimmor. Å hann to åsta å ettor fruentimmored. Å hann sa te hann, ad hann fick ente komma där ettor klåckan ti åmm kvällane. Men de glemde hann, å komm där lia väll å ble dödad.”

Varning: Lär av historien. Gå ej ensamma förbi denna plats efter 22 på mörka kvällar!

24 mars 2018

Och det hände sig den 19 september när man skrev året 1837 att en man fick halsen avskuren. Dold dramatik i text nära Gustav Adolfs torg.

25 mars 2018

Varför är det numera svårt att göra mig förvånad? SVT skyller på att man måste tillgodose hela landet med sitt utbud. Då spelar inte traditioner någon roll. Tror dock bara detta är ett svepskäl. Lundakören är en manskör och att se så många män och inga kvinnor strider helt mot nutida s.k. politisk korrekthet.

28 mars 2018

Vi var på Erikshjälpen i går för att skänka några kassar med böcker. Köpte Anders Tidströms bok om hans resa i Skåne 1756. Hade nämligen tidigare av misstag skänkt bort mitt gamla exemplar av denna intressanta bok.

Bl.a. kan man här läsa när våren kommer till Malmö:

"Årstiderna här i orten äro: våren som kallas förårstiden och räcker från den 25 mars till juni månads början, sommaren juni och juli, höstemånad augusti och september, då de hösta sin säd, efterhösten oktober och november till den 30 november samt vintern januari och februari."

Vi är alltså nu tre dagar in i våren enligt gammalt sätt att räkna i Malmö och på Söderslätt. Känns konstigt just i dag.

3 april 2018

SJ, SJ, gamle vän ... osv. Så var det dags igen. Tågen mellan Malmö - Lund inställda pga signalfel. Känns tryggt att kunna anlita kollektivtrafiken på ett säkert och tidsvinnande sätt.

Något märkligt är dock att man på nyheterna samtidigt meddelar att *"pågatågen påverkas inte på sträckan eftersom de väljer en alternativ väg."* Tänk att man har byggt en hemlig järnvägslinje mellan Malmö - Lund som inte jag känner till.

Sanningen är säkert den att det är bara SJ:s tåg som inte fungerar och så skyller man på signalfel. Vid juletid var det samma sak. Då stod jag på Lunds central och fick uppgift om att all tågtrafik var stängd Lund - Malmö. En olycka hade nämligen skett på sträckan. Plötsligt kommer Snälltåget in och gick tidsenligt till Malmö. Men SJ:s tåg stod still i flera timmar. Antagligen fanns den hemliga järnvägslinjen redan då, en linje som SJ inte får köra på. (Foto: X2000 i Lund. WikiMedia Common)

3 april 2018

Min faster Inga Stina, född Rosborn, fick vara med om mycket spännande under sitt liv

(1923-2017). Som 21-åring började hon arbeta vid F10 på krigsflygplatsen på Bulltofta och var ständigt på första parkett när de sönderskjutna bombarna nödlandade utanför arbetsbarackens fönster. Sedan följde hon med till F10 i Ängelholm för att i slutet av 50-talet hamna i tornet på gamla Bulltofta som flygledarassistent och därefter till tornet på Sturups flygplats.

Redan ca 1950 var hon bland de första svenskar som företog charterresor till Mallorca. På den tiden tog man tåget till södra Frankrike och endast flyget över Medelhavet. Därefter stod under 50-talet hela Västeuropa öppet för henne. Hon älskade att fotografera och jag har nu räddat en del av hennes tidiga färgdior.

Fotona som jag visar här är tagna på väg hem från en sådan långresa under 1950-talet. Man landade på Kastrup och fick ta färjan från Havnegade hem till Malmö. Visst är det mycket färjenostalgi med dessa bilder, eller hur?

3 april 2018

I morgondagens Sydsvenska finns en liten artikel där man intervjuat mig om min senaste bok som jag skrivit tillsammans med Kerstin Vikner och Tobias Hassel. Herrgården är från 1790-talet men när jag fick ägarnas tillstånd att husera runt lite upptäckte jag att i 2/3 av

byggnaden finns det kvar ett tvåvånings tegelhus med källare från åtminstone 1500-talet.

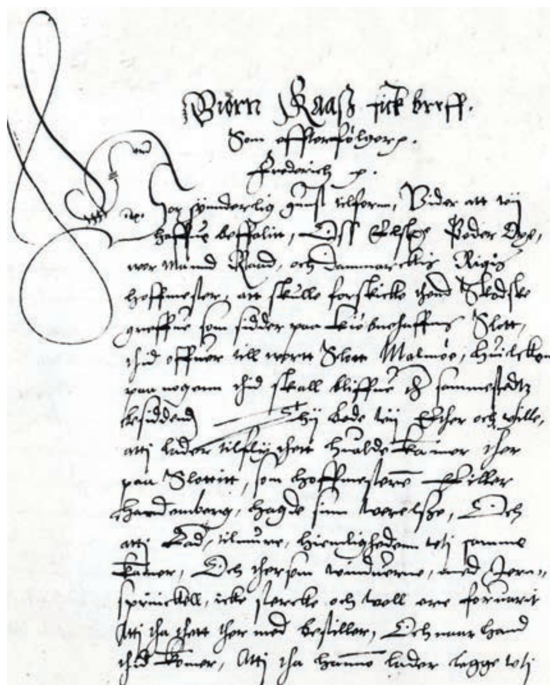
Området låg under 1500-tal och 1600-tal under länsherren på Malmöhus inne i Malmö. Naturen runt Roslätt, Lindholmen och Börringe var kungens privata jaktmarker, s.k. viltbana.

Tyvärr måste man vara prenumerant på Sydsvenskan för att se tidningsartikeln i sin helhet. Vill ni köpa denna praktbok gäller det att skynda. Av de 600 ex som fanns till försäljning för en knapp månad sedan finns bara ca 75 kvar på förlaget.

6 april 2018

I våra arkiv finns många spännande brev som omtalar internationella händelser. Här är ett brev som den danske kungen Frederik II skrev till sin länsherre på Malmöhus 1568. Frederik II bodde som kronprins på slottet fram till han blev kung 1559. Här utspann sig en kärlekssaga mellan honom och länsherren Eiler Hardenbergs unga släkting Anne Hardenberg. Hon bodde i slottets bottenvåning. Frederik försökte få henne till älskarinna men hon älskade en helt annan, Olof Krognos, och avvisade honom. När Frederik blev kung ville han göra henne till drottning men blev fortfarande avvisad. Utan kungens tillstånd fick hon emellertid inte gifta sig med Olof och det dröjde många år innan hon fick detta tillstånd.

Brevet handlar om en berömd fånge som ska sättas in i de rum i Malmöhus bottenvåningen men uppenbart ytterst sedesamma, stunder med Anne. Givetvis vet ni vem den berömda fången var som här skulle komma att tillbringa sitt instängda liv i sex år så jag behöver väl inte nämna namnet?

Här följer texten i brevet (läs högt så förstår ni kanske bättre gammeldanskan):

”Biörn Kaas fick breff
som efterfölger etc.
Frederich etc.

Wor synderlig gunst tilforne. Vider att wij haffue beffalitt Oss Elskelige Peder Oxe vor Mannd Raad och Dannmarckis Rigis hoffmester, att skulle forskicke thend Skodske greffue som sidder paa Kiöbnehaffns Slott thid offuer till wortt Slott Malmöe, huilcken paa nogenn thid skall bliffue ther sammestedtz besiddendes.

Thij bede wij Ether och wille, attj leder tilfly thett huelde kammer ther paa Slottitt, som hoffmesteren Eiller Hardenberg hagde sinn werelsse, Och attj Lad tilmure hiemligheden utj samme kammer, Och thersom winduerne med Jernprinkell icke steroke och well ere foruarit attj tha thett ther med bestiller.

Och naar hand thid kommer, attj tha hannom lader legge vtj samme kammar, Och forskaffer hannom senge och god vnderholding, effter som Peder Oxe Ether widera tilskriffuer och Vnderuiser, Och attj for alting Lader haffue god vagtt och wareteget paa samme greffue, att hannd icke borttkomer, effter som i kunde tencke magtt paaligger. Ther med skeer wor wilge.

Datum Frederichsborg then xxviij Decembris Aar effter Christi födsell 1568.”

7 april 2018

Måndag morgon kommer jag att sätta mig på tåget för att åka mellan Malmö och Lund. Vis av erfarenhet kommer jag att välja tre av-

gångar tidigare för att vara säker på att inte komma för sent till forskarseminariet. Råkade få se denna informationsfilm om hur det gick till på SJ år 1941. Intressant att jämföra då och nu. Då kunde man åtminstone lita på att tågen gick när det var sagt och att kvaliteten var prima på materielen. Klicka här för att se filmen!

10 april 2018

Våren har kommit till Skåne. Till och med Carl Linné i Lund har knäppt upp knappen i vårsolen.

11 april 2018

Borgeby slott invid Bjärred representerar mycket av skånsk historia - från vikingatid fram till Hanna och Ernst Norlinds tid som var ägare på 1900-talet. Under deras tid blev slottet i högsta grad en mötesplats för mängder av våra stora kulturprofiler.

De äldsta delarna av det gamla slottet tillhör numera en stiftelse, bestående av Malmö museum och Kulturen i Lund. Själv satt jag som ordförande under fyra år på 1990-talet. Här finns Ernst Norlinds ateljé bevarad och många av hans konstverk.

Nu vill man försöka att skapa en vänförening som kan hjälpa till att lyfta fram den pärla bland skånska kulturobjekt som dessa äldsta byggnader och slottsmuseet är.

Alla intresserade är välkomna till Kulturen i Lund nu på söndag den 15 april 2018 klockan 14.00.

Jag själv kommer att hålla ett föredrag om Borgebys spännande vikingatida- och medeltida historia. Filmen om Norlind kommer också att visas och Birthe Wibrand från Landskronas konstmuseum visar ett bildspel och givetvis blir det diskussioner kring en eventuell vänförenings bildande. Det hela sker i Kulturens huvudbyggnads stora sal och det är givetvis fri entré till mötet.

21 april 2018

Tiden går. Här första sidan i en utgåva av den tidning som vi på Foteviken gav ut för exakt tjugo år sedan. Vi hade 1995 beslutat oss

Foteviken
Våren 98

- en spännande och utvecklande plats att göra sin ALU, praktik eller arbetsmarknadsåtgärd på

Här jobbar vi med framtiden och dåtiden - nutiden är passé

*Byggare, hantverkare, mekaniker, akademiker, dykare, fotograf, viking, chaufför. Här finns en plats för alla. Vårt motto är "**de som kan lite mer lär ut till de som kan lite mindre**"*

I samverkan med arbetsförmedlingarna sydvästra Skåne

för att bygga upp ett arkeologiskt friluftsmuseum med utgångspunkt i Skånes forntid och medeltid, marinarkeologi och vikingatid. På den tiden hade vi en av Sveriges största ma-

rinarkeologiska verksamheter med ett tiotal professionella dykutrustningar, båtar, arkivforskning etc. Bara vårt register över vrak runt Skånes kust, MIR, hade 1800 vrakuppgifter. Att vi 1998 sedan tre år tillbaka dessutom var på väg att bygga upp Skandinaviens enda återskapade stadsmiljö från sen vikingatid var givetvis också ett viktigt arbete. Björn M. Jakobsen var museichef och jag fick den stimulerande rollen att arbeta som forskningschef.

Vi byggde upp en del av verksamheten i samarbete med Vellinge kommun. Speciellt det första decenniet fanns det många arbetssökande som här fick möjlighet till den viktiga sociala sidan för att kunna komma tillbaka. Att de sedan fick lära sig om vårt nordiska kulturarv och om att arbeta med besökare var ju definitivt inte helt fel.

Att vi 1998 sedan tre år tillbaka dessutom var på väg att bygga upp Skandinaviens enda återskapade stadsmiljö från sen vikingatid var givetvis också ett viktigt arbete. År 2014 lämnade jag Foteviken som pensionär. Förra året hade museet mer än 50.000 besökare från hela världen under drygt tre sommarmånader. Sånt gör att man blir glad och känner en viss grad av stolthet.

21 april 2018

Har i dag tillbringar fem timmar på Arkivcentrum Syd i Lund. Sitter med i styrelsen för Skånes arkivförbund och i dag var det årsmöte och föredrag. Charlotte Hagström, lektor i etnologi och arkivvetenskap vid Lunds universitet höll ett mycket intressant föredrag om bl.a. vilka motiv som man brukar fotografera med sin mobil. Vi glömmer nästan alltid bilder på vardagshändelser, fastän dessa säger så

mycket om hur vi som människor och familj fungerar. Mängder med bilder från jul och andra fester men få från potatisskalning, tvättning, rensning av avloppsrör, vad som finns i matvarukorgen i snabbköpet etc. Blev så inspirerad att nu kommer jag att bli bättre på att dokumentera min "tråkiga" vardag.

Skånes arkivförbund firar i år 25 år – själv har jag suttit i styrelsen sedan tio år tillbaka. På bilden av vår ordförande tillsammans med arkivchefen ses till höger den kommande generationen som kanske sitter i styrelsen vid 50-årsfirandet.

27 april 2018

I januari 1972 anslöt jag mig till professor Erik Cinthios forskarseminarie i medeltidsarkeologi på Lunds universitet. Under många måndagskvällar och under många år satt jag med på sammanträdena tillsammans med ett antal arkeologiskt hungriga likasinnade. Detta seminarium har betytt enormt mycket för att vi kunnat rädda omistliga kulturarv i våra då kraftigt exploateringsdrabbade medeltidsstäder, inte minst i Malmö. Det kändes tryggt när man stod i byggroparna och kämpade mot politiker, kommunala tjänstemän och byggbolag att ha seminariet i ryggen.

Han som knäböjer i förgrunden är guiden för de rundvandringar i det gamla Malmö som från och med i dag kommer att anordnas varannan vecka. Han heter Lars Andersson och är arkeolog. Mannen i den vita rocken är Malmös turistchef Carl-Erik Frantzén och i dörröppningen däruppe står intendent Sven Rosborn och överblickar, något drömmande, situationen. Det är inne i Niels Kuntzes hus på Östergatan de befinner sig. Som synes är restaureringen inte helt klar.

Bilden är från vår undersökning av Niels Kuntzes 1500-talshus i S:t Gertrud i Malmö.

Jag upptäckte att jag sparat en mängd rapporter i stencilform från dessa möten från åren 1972 - 1979 och har nu samlat upp dem i en

pdf med en inledande personlig kommentar. Klicka här för att läsa!

Berättelser om Malmö finns på sidorna 9 framåt, 52 framåt, 119 framåt, 141 framåt och 144 framåt.

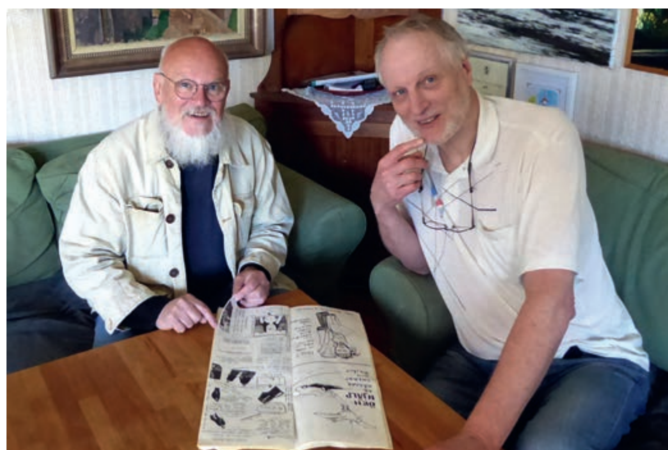
29 april 2018

Vår lille Eskil kämpar nu för sitt liv. I tisdags operation för ändtarmsbrock och allt var bra hemma tills i går. Nu ligger han igen på Djursjukhuset med dropp, smärtstillande medel och kraftig inflammation i såret. Veterinärerna hyser hopp om att kunna rädda honom. Den 6 juni, på Sveriges nationaldag, firar han sin sexårsdag. Hoppas innerligt att han får uppleva den. Stämningen i familjen är tung.

4 maj 2018

Min gamle bänkkamrat på Teknis i Malmö från 1968, konstnären Torsten Ridell, kom hem till mig häromdagen och det blev tal om bl.a. gamla Malmö och inte minst om tidningen Pang. Torsten var ju en av redaktörerna för denna karnevalstidning. Teknistkarnevalen i Malmö hade gamla anor men den sista gick 1968, samma år som vi gick ut som nybakade studenter. På bordet ligger mitt slitna exemplar av den sista tidningsutgåvan 1968. Bilden visar också en av många av Torstens teckningar i tidningen, caféägaren Jojje och

hans personal. Utan Jojjes fik hade nog inte många teknister klarat av studierna. Den sista Pangtidningen fick ett vansinnigt avlångt format. Detta berodde på att man tog betalt efter antalet sidor, inte efter storlek. Smart ekonomisk lösning.

Kul att fortfarande ha kontakt med sina skolkamrater. Torsten flyttade sedan till Frankrike och var en av de första som började använda datorn som konstnärligt redskap, på den tiden via stansade hålkort.

4 maj 2018

Eskil har kommit hem! Lång efterbehandlingstid väntar men första steget är taget. Ser fram mot en lugn weekend.

5 maj 2018

I går var jag guide för en hel busslast pensionärer från ett äldreboende i Malmö. En vän till mig hjälper till att ge våra äldre en aktivare och mera stimulerande tillvaro än att mestadels bara sitta på ett rum. Han undrade om jag kunde ställa upp. Jag lade upp en tur på sex timmar som skulle passa, även för de som hade rullator. Otroligt stimulerande och vilket fantastiskt gensvar jag fick. På bilden är vi i Dalby kyrka. Sedan gick färden till de unika runstenarna och kalkmålningarna i Torna Hällestad och därefter till kaffestugan utanför Sjöbo.

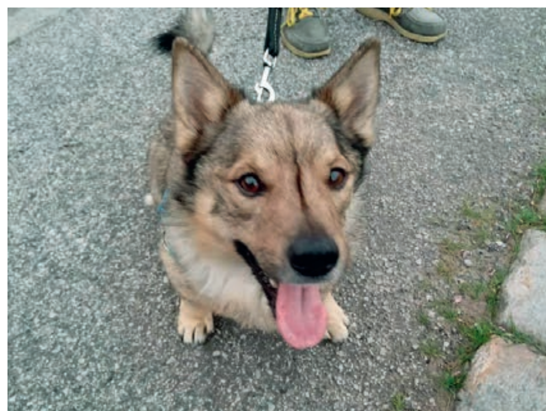
7 maj 2018

I morgon, tisdagen 8 maj 2018, är jag inbjuden till Litteraturens vänner i Malmö för att tala om *”Vikingatiden och Harald Blåtand - dikt och verklighet”*. Ett spännande ämne. Ska bli riktigt roligt. Ingen annan tidsperiod i vår historia har en sådan blandning av myter och fakta som just vikingatiden.

10 maj 2018

På kvällspromenad med Eskil. Han är pigg men ska in på ”översyn” på djursjukhuset på onsdag. Om allt då fortfarande är bra blir det lite hudtransplantation på fredag. Då blir det åter några oroliga, psykiskt belastande dagar.

13 maj 2018

Ofta hör man att Skanör ska vara uppkommit från orden *”Skadans ör”*. Jag tror inte att det är så. Platsen med namnet Skanör uppstår först på 1100-talet som en av Skandinaviens största fiskhandelsplatser. Den ligger på Falsterbohalvön som mycket markant skjuter ut och bildar Skånes mest markerade udde. Efterledet -*”ör”* utgår från namnet *”udde”* och ordet *”Skåne”* känner vi i sagomaterialet från 800-900-talen. En av de äldsta namnuppgifterna om Skåne är texten på guldplattan från Harald Blåtands grav från 980-talet: *”SCHON”* = Schonen = Skåne.

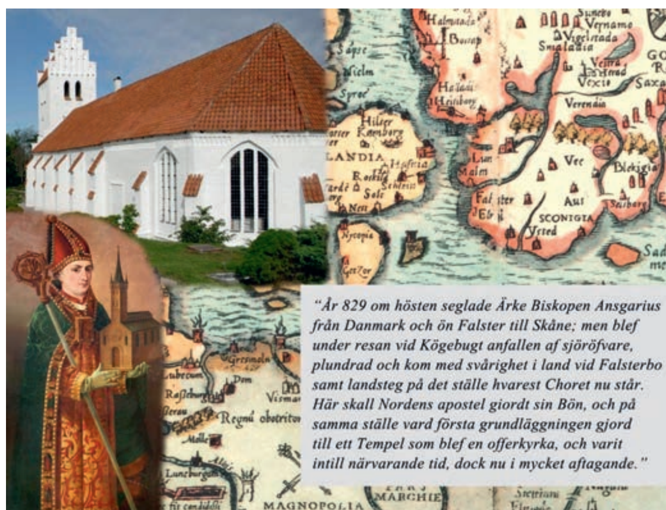
Eftersom Skanör både som ort och som ortnamn uppkommer först då den internationella handeln i området kommit igång är det mer naturligt att man preciserat platsens geografiska belägenhet snarare än som en farlig plats. Alltså blir betydelsen *”Skanör” = ”Skånes utskjutande udde”* – Skånes hörnudde.

På kartan har jag markerat *”ör”*-platser vid Öresund. Det finns ytterligare några som jag inte tagit med och alla ligger vid utskjutande uddar. Öresund omtalas redan i Egil Skallagrimsons saga som *”Eyrasundet”*. Alltså sundet med de många uddarna.

13 maj 2018

Det finns så många historiska påståenden som genom tiderna blivit sanna. Börjar man kolla upp de äldsta källorna visar det sig ibland att det som man numera anser som ”sanning” kanske inte stämmer. Ett exempel på hur lokala sägner kan bli till ”historisk verklighet” hittade jag när jag ögnade genom Falsterbo kyrkohandlingar från 1830-talet. Ansgar reste ju på 820-talet till Birka men drabbades av sjörövare, kanske i Kalmarsund, och fick gå upp till Birka. Detta står i Rimberts nästan samtida levnadsberättelse över Ansgar.

Läs här vilken skröna som antingen Falsterboprästen försökte slå i sina sockenbor eller vad han nedtecknat som en levande legend i Falsterbo på 1830-talet.

17 maj 2018

Inför Skånska Akademiens vänförenings tur till Ven nu på lördag den 19 maj 2018 har jag djupdykt i äldre Venhandlingar och har hittat ytterligare ett *”ÖR”* i Öresund. Detta efterled

på platsnamn betyder utskjutande udde och vid Bäckviken på Vens södra kust har Johannes Mejer på sin Venkarta från före 1608 markerat en tydligt utskjutande udde med namnet *”Bäckviksör”*, se inringat rött område på kartan.

Jag har till dags datum från äldre kartor och uppgifter i Öresund lokaliserat 10 utskjutande uddar med just efterledet ör. Detta efterled finns bara på sådana platser som bildar uddar. Det torde inte vara någon tvekan om vad ordet betyder – alltså inte den gamla tolkningen av grus och sand. Dessa platser är:

”Dragör”, *”Helsingör”*, *”Longör”* vid Höganäs, *”Vieör”* vid Vikshög (även kallad *”Skarör”* på karta 1687), *”Flundreör”* vid Ålabodarna (karta 1809), *”Bäckviksör”* på Ven, *”Landora”* (Landör vid Landskrona), *”Stenören”* vid Öresundsbrofästet, *”Halör”* vid Foteviken och *”Skanör”*.

18 maj 2018

Eskils stora sår har äntligen läkt så mycket att man i dag har kunnat göra den slutliga hudtransplantationen. Filmen från i morse den 18 maj när vi lämnade honom på djursjukhuset. Allt har gått bra och om inget oväntat stöter till får vi hem honom i morgon. Se filmen här!

19 maj 2018

Det är inte alla som får vara med om att skapa ett eget rike. Jag är en av de få. År 1995 grundade Björn Jakobsen och jag ett vikingarike i Foteviken, granne med Sverige. Vi fick Vellinge kommuns medgivande på papper att de, lite motvilligt och med vårt svärd på bordet, hade avstått en stor mark till detta framtida vikingarike.

Björn blev kung, jag blev lagman och Per blev hirdens och vår egen armés ledare. Jomsvikingarna, en av världens tuffaste fightergrupper, svor på att försvara Foteviken till siste man. Eftersom de hade medlemmar över hela Europa fick de ett flygbolag att godkänna att om vi på Foteviken kändes oss hotade skulle vi bara sända ut ett ”nödmail”. Med detta papper fick varje krigare en gratis flygresa till Sverige. På det sättet hade vi en stridsberedd försvarsarmé på mer än hundra fighters - utan att det kostade oss något. Vi hade alltså ett bättre försvar än vårt grannland Sverige. Det kändes tryggt.

Det kom på min lott som lagman att skriva Fotevikens lag som antogs på ett stort internationellt vikingamöte på Foteviken. Klicka på bilderna för att läsa lagen.

Foteviklagen

Denna lag är given i det stora tingshuset Tinghöll i Foteviken Nertus och Cybrillos dag anno 2001.

Nu läser i Tinghöll viking och lagman ur Fotevikens lagbok:

Frihetsbalken

Detta är Fotevikens grundläggande lag:
Ingen, varken inhemsk eller främling, viking eller icke viking, man eller kvinna, kristen eller asadyrkare, gul-, röd-, vit- eller svarthyad ska dömas genom sin tro, härkomst, kön eller lyte. Nu frågar någon: Är Foteviken en säker plats för alla att vistas på? Svaret ska i all framtid vara: Ja.

Hövdingabalken

Fotevikens hövding sitta i högsäte till tids slut eller när han själv finner tid är kommen att nedstiga. Nu frågar någon: Kan vi ingen ny hövding välja och gammal vraka. Svaret är: Nej.

20 maj 2018

Skånska Akademiens vänförening invaderade ön Hven i går den 19 maj 2018. Peter Linde och jag fick agera ciceroner. Här är en liten film om resan.

20 maj 2018

Det är alltid kul att besöka lite annorlunda platser. I dag gavs det ett sådant tillfälle. Så ser jag ut när jag är på gott humör - men det kan man knappast utläsa av bilden. Frågan är bara

- var befinner jag mig.

20 maj 2018

På Hven i går fick jag denna bok, ”*Muralgranskaren*”, av mina vänner Ann och Torkel Möllerström. Hemkommen öppnade jag den

och sedan skrattades det så länge som boken varade. David Nessle, svensk serietecknare, har fyllt denna nyutkomna bok med detaljer från medeltida målningar och kommenterat dem med dräpande och helt underbara små texter. Skönt att ibland få skratta åt historien.

21 maj 2018

Tack Emma Henriksson. Du och ditt parti Kristdemokraterna hade i dag krävt en frågestund i riksdagen om LSS och personlig assistens. Du visade under debatten vad demokrati ska stå för - att alla samhällsmedborgare, även de som har fysiska funktionsnedsättningar, ska känna sig önskvärda i samhället. Sorgligt var det att höra socialdemokraterna och miljöpartiet stå och bortförklara att den nu, sedan 2016 rådande situationen beror på domstolarna medan de som skapat lagen inte har något

ansvar.

När socialdemokraternas talare inför den uppkomna situationen säger till de tusentals berörda föräldrar som kämpar för de rättigheter som t.o.m. FN har inskrivit som självklara men som med den nuvarande regeringen förnekas dem: *”Jag hör oron, jag känner er frustration”* - Ja, då blev jag ond i sinnet. Du som socialdemokrat känner inte något alls - då hade du agerat som den regeringsmedlem du är. Socialdemokraterna är i dag en skamfläck i vårt land. Tack Emma och tack KD för att du och ni vågar kämpa för de svaga i samhället när regeringen medvetet sviker principen om mänskliga rättigheter. (Foto Wiki Common: Boberger.)

21 maj 2018

Skånska Akademiens vänförenings utfärd till Hven 19 maj 2018. Efter kyrkobesöket vid inropning i bussen upptäcktes att vi förlorat en deltagare - vi återfann honom aldrig! Antagligen hade han blivit så trött på min kyrkoguidning att han gått upp i tomma intet.

Vad vore ett Hvenbesök utan att få möjlighet att inspektera destilleriet? Skånska Akademiens vänförening är öppen för alla som är intresserade av alla vinklingar av Skåne - både

i nutid och dåtid. Jag saknar dig i gänget!

24 maj 2018

Känns tryggt att Skånetrafiken nu i sin akututrustning kommer att ha tillgång till vatten för instängda passagerare. Det kallar jag service! Bättre hade givetvis varit om de som ansvarar för spåren hade fått resurser att underhålla linjerna. Men de kloka rikspolitikerna i S och MP satsar ju hellre på tossiga drömmar med en nota på så där 300 miljarder för att planera och bygga snabbspår. För 70 miljarder skulle vi i stället kunna få ett toppupprustat spårbun-

det nät i hela Sverige.

Trots att man lovat vattentillgång på lokaltågen tror jag nog att jag tar bilen till Lundaseminariet på onsdag.

27 maj 2018

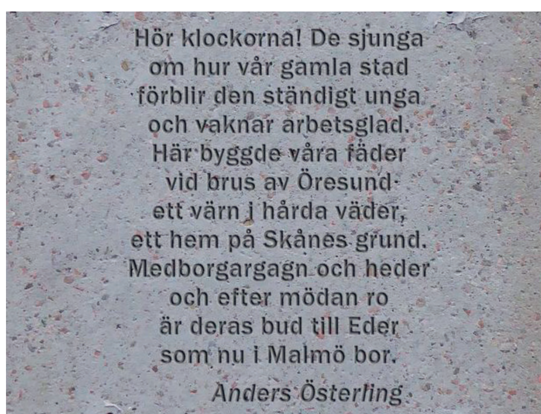
På min väg till en Malmöhistorisk guidning genom Malmö city i dag passerade jag Kompanigatan. Här reste man ca 1970 kampanilen med sina klockor och Malmöpoeten Anders Österling skrev en vacker dikt till sin hemstad. Dikten sattes upp på en metallplatta på kampanilen. Efter några år stals plattan och endast skruvhålen är kvar.

Trots att jag påpekat att plattan åter borde komma upp har inte detta skett. Antagligen är det bara jag som i dag vet diktens ord, den dikt som den erkände poeten skrev och skänkte till

sin hemstad strax före sin död. Jag har lagt in den på den plats på pelaren där den en gång satt.

Skam Malmö, att ni vill att minnet av era stora författare och diktare ska förringas och glömmas bort. Men just denna dikt passar kanske inte längre i en stad som så uppenbart vill glömma sin historia, inte minst på offent-

liga platser.

27 maj 2018

Sommarvärmen håller i sig. Så snabbt vi glömmer vinterns kyla. Fotot till vänster av statyn på Gustav Adolfs torg tog jag den 3 mars i år, fotot till höger av samma motiv i dag den 27 maj.

28 maj 2018

Måndagen 28 maj 2018: En expedition för att söka efter vår glömda skånska historia. Deltagare: förlagschef Jan Lensinger och skribenten. Den danske riddaren Mogens Gyllenstjernas Stjärneholm nåddes efter djungelliknande strapatser. Murarna efter detta slott var helt täckta av frodig, vildväxande grönska. Den relativt nyuppsatta informationsskylten var

närmast helt intetsägande. Här bodde en gång en av Danmarks mäktigaste män - men dansk historia är icke längre gångbar i Skåne.

Färden fortsatte till andra herresäten som p.g.a. förlagschefens hemliga läggning inte bör avslöjas. Byggnadsarkeologens kritiska ögon avslöjade dock historiska väsentligheter.

Svaneholms slott uppnåddes till slut och här blev det mycket tal om skånsk historia och om framtida planer under mumsandet på god blåbärspaj.

29 maj 2018

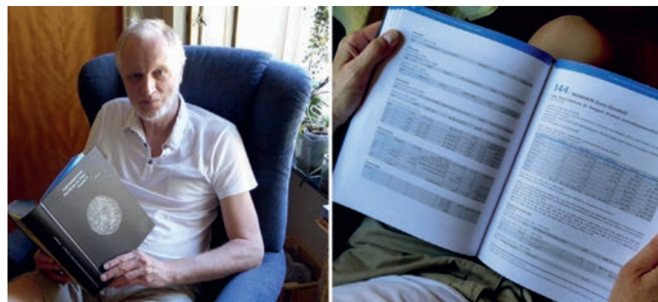
För några år sedan sammanställde min kollega, historikern Karl Fredrik Wasén alla de källor som under medeltiden berättat om slaget vid Foteviken år 1134. Jag tycker inte att detta arbete ska falla i glömska och har därför nu, i samråd med Karl Fredrik, sammanslagit

hans text med en text som jag en gång skrev om slaget. Jag har lagt ut den som nedladdningsbar pdf här!

30 maj 2018

Kan man begära mer. Sommar och en fantastisk bok i sin hand. Arbetet med boken om Harald Blåtands grav går nu in på slutvarvet. De absolut sista pusselbitarna börjar falla på plats men många faktauppgifter ska nu åter kontrolleras och kanske kompletteras. I min hand har jag en spännande bok: *”Frümittelalterliche Münzfunde aus Polen. Inventar II.”* Boken hämtades ut från bibliotek i dag. En bok på 820 sidor, fylld med intressanta tabeller om nedgrävda skatter. I kväll ska de delar av bokens innehåll som är värdefulla för det vidare forskningsarbetet analyseras närmare. Kan det bli bättre än en sådan forskarstund!

1 juni 2018

I år är det exakt tjugo år sedan vi i Vikingariket Foteviken tog ut vårt krigsskepp *”Erik Emune”* på två långa turer, dels till Malmö, dels till Stockholm. I svenskarnas huvudstad lärde vi dessa nordbor att skåningar är ett segt släkte. Jag skrev om det i en bok 2005. Ladda här gärna hem utdraget ur boken om dessa två färder!

1 juni 2018

I dag tog man bort de många styngen på Eskil. En mardröm som började med en till synes enkel ficka på ändtarmen den 26 april är över. Infektion i såret och stor operation. Därefter lapp över ändan för att det stora såret skulle kunna bilda en skyddshinna innan transplantation.

Fantastisk personal på Djursjukhuset i Malmö. En kvinnlig veterinär som påbörjat läkningsprocessen var tvungen att åka på kongress till Rom strax innan transplantationen men lämnade över till en mycket trevlig och duktig kollega som kom från Ungern. Under

besöket i Rom följde hon dagligen Eskil via telefon och hon konsulterade på kongressen en internationellt berömd plastikkirurg. Tror aldrig att en hund haft så många kompetenta internationella experter som aktivt planlagt och tagit del av en transplantation. Eskils rumpa måste numera vara internationellt känd, även på många bilder, som ett exempel på en mycket lyckad transplantation.

Efter alla gånger vi varit på kontroll är numera Eskil också välkänd på Djursjukhuset i Malmö. Trots alla besök rusar han in varje gång vi kommer dit, så också i dag. Även jag har tagit en bild av Eskils rumpa. En stor hudflik har lossgjorts och vridits över såret. Tack alla ni skickliga och vänliga människor på djursjukhuset och Italien som räddade Eskil när vi själva gett upp hoppet.

5 juni 2018

EN MALMÖBESKRIVNING 1654

I denna varma sommartid ger jag här er ett litet tidsfördriv i form av ett utsnitt av en bok skriven på danska och med ett typsnitt från mitten av 1600-talet. Vill ni förstå det bör ni när ni tyder orden också läsa dem högt för då blir det lättare – höger och vänster hjärnhalva (bild och tal) samverkar då.

Om Skaane Bisp Stict oc Kiøbstæder. 117

Konning DAN.

Om den Provincie Skaane.

Malmøe.

År 1980 inköpte jag för Malmö museums räkning en tjock bok, tryckt året 1654. I den fanns ett avsnitt som beskrev Malmö. Jag återgav detta i Malmö fornminnesförenings årsbok och det är den artikeln som ni kan ladda hem genom att klicka på länken längre ner. För att hjälpa er på traven att förstå bokstäverna i ert sommarhistoriska läsande har jag skrivit rent det första stycket här (ett vackert lovtal till mitt älskade Skåne):

”Om den Province Skaane

Under dette høylovlige Danmarckes berömmelige Kongerige/ er oc Provincie Skaane/ som er en Lem oc Part/ ja en aff de synderligste Danmarckes Riges Lande/ hvilcket Land billigen maa haffve sit Nafn aff sine Fructbare mangfoldige skiønne Gafver/ som det aff GUD i Naturen til all Lyst er begaffvet oc beprydet med.”

Klicka här för att läsa artikeln!

6 juni 2018

Jag var under flera år med i Gammeldanskens vänner, ett illustert sällskap på 10 män. En gång hade vi fått uppdraget att sätta sam-

Ett arkivfynd

Av Sven Rosborn

Det anrika arkivet "Märkligheter rörande kungars och deras rådgivares spritvanor" är en guldgruva för alla som törstar efter historia. Detta mycket märkliga arkiv grundades på order av Gustaf II Adolf just strax efter det ögonblick när han gett excellencen von Edelknopf order att leda kavalleriattacken för att återerövra den kungliga vintunna som den kejserlige härföraren Tillys son tagit som krigstroffé i en källare i Breitenfelt. Tidpunkten var emellan 12 och 1 lördagen den 29 maj 1631. Von Edelknopf, sittande på en häst blev så upphetsad av uppdraget att han i sitt berusade tillstånd bekräftade ordern genom att i misstag spy ner den nedanför hästen stående kungen.

Konung Gustav II Adolf tog det hela med jämnmod och lär vid detta tillfälle ha yttrat de senare så klassiska orden:

- "Även du, min Edelknopf!"

Gustav II Adolf

Majestätet var en man som förstod att samla på historia och därför - innan ens den nya garneringen torkat på kläderna - beslöt han sig för att anstifta ovanstående kungliga arkiv. Kungens gamle malslitne lärare Johannes Bureus blev ämbetschef för arkivet och fick den fina titeln "Dryckantikvarie". Efter några år övergick titeln till "Dricksantikvarie" varifrån steget inte var långt till den titel som ämbetsmannen har i dag, nämligen "Riksantikvarie". Mängder med uppgifter om stordåd, lilldåd och dryckesdåd ihopsamlades under årens lopp av idoga ämbetsmän och sorterades nogsamt in i arkivet.

En av de kortaste notiserna som finns i de digra papperssamlingarna på detta arkiv för "Märkligheter rörande kungars och deras rådgivares spritvanor" härrör från Erik XIV:s tid, dvs 1570-talet. Ehuru det i själva verket är en mycket kort notis, har icke förty denna arkivakt sysselsatt många forskare genom tiderna.

Så skrev t.ex Carl Georg af Hildebrant sin berömda och på latin avfattade avhandling: "**Om djäfulsdrycken i svensk sopptradition med utgångspunkt af den kongeliga tragedin över innehållet i en sopptallrik 1572, med speciell hänsyn till efterföljande konsekvenser för nykterhetssträvandena under den karolinska tiden.**" Den kände zoologisten Hostadius försökte 1903 i den lärde och vittra skriften "**En lärd skrift om huruvida djurkadaver eller drycker går att använda vid spetsning av ärtsoppa**" analysera notisen, eller källskriften. Hostadius framlade flera förslag på vad den i skriften omtalade drycken egentligen varit.

Nu till själva källskriften; den korta notisen. Anteckningarna är gjorda på en skrynklig pappersbit av närmast serviettkaraktär. Ögonvittnet, som med darrig handstil skrivit ned händelsen, är ingen mindre än kung Erik XIV:s danske munskänk, Peter Hansen, även kallad Snörvle-Hans. Texten lyder:

Erik XIV, kung i Sverige

"Hans högvördighet hade i går afton beställt ärtsoppa att förtäras i den kungligt trånga cellen på Örbyhus. Eftersom jag emellertid bolat så länge med slottspigan att vi abrupt stördes i vår herdestund av lukten av brända ärtor, spetsade jag soppan med en dryck som medbragts från mitt fädernesland. Detta lixir kan närmast beskrivas med de ord som min oldemoder en gång längtansfullt utkastade:

"denne dryck er syndigt eldig, har samma färg som avloppsvattnet från den förnämsta latrin, smakar likaledes som sådant men rensar lungorna, vitaliserar gamla lemmar och är en omtyckt apotekar- och älskogsdryck."

När nu kungen sörplade i sig soppan med efterföljande rap och snytning i sitt långa fängelseskägg utbrast han plötsligt:

- Vad fan har du hällt i soppan, du GAMLE DANSK! varpå döden strax följde".

man en berättelse om Gammeldanskens historia. Mitt bidrag såg ni på föregående sida. Men notera - ni ska inte tro på allt ni läser! Ni kan läsa det genom att klicka här!

7 juni 2018

Malmö har sitt slott Malmöhus från 1520-talet som man väl kan räkna som en enklare form av palats, i varje fall kunglig bostad. Slottet har emellertid anor tillbaka till 1400-talsborgen *”Myntergården”*. Innan dess fanns en mindre 1200-tals borg vid nuvarande Norra Vallgatan - Hamngatan. Dessa båda borgar var dock inte några riktiga palatsbyggnader utan mest byggda för försvar.

Ska vi visa upp ett riktigt medeltida palats i Skåne är det givetvis Kärnan i Helsingborg från 1310-talet som gäller. Man blir dock besviken när man ser hur man informerar om denna mäktiga borg. Till borgen, som fungerat som kunglig bostadsdel, har nämligen en gång funnits en enormt stor palatsbyggnad, en hallbyggnad för rikssamlingar. Hallbyggnaden finns inte med på informationstavlorna. Jag har därför rekonstruerat denna som den visas på bildens modell.

I Norge uppfördes den pampiga palatsbyggnaden Håkonshallen vid mitten av 1200-talet och svenskarna skulle ju inte vara sämre. På 1270-talet byggde man därför Sveriges första kungapalats på Adelsö invid Birka. År 2007 gjorde jag en multimediaapplikation om detta palats. Jag hade nämligen upptäckt att man med stor sannolikhet har rekonstruerat palatset felaktigt. Nu är det emellertid så med digitala produkter att efter en tid fungerar de inte längre. Därför har jag nu gjort om min berättelse om Sveriges äldsta palats i nedladdningsbar pdf-form.

Vill ni bege er 60 mil norr om medeltidens danska Malmö till svenska kungamaktens boning kan ni ladda ner min beskrivning här!

8 juni 2018

I dag var jag inne i S:t Petri kyrka i Malmö. Man har grävt ett stort och djupt hål i golvet i koret och spännande saker från stadens medeltid har poppat upp. Min vana trogen tog jag med min filmkamera och kan nu bjuda er på en unik färd tillbaka till 1200- och 1300-talets Malmö. Håll till godo. Hoppas ni gillar vad ni ser och hör. Klicka här för att starta filmen!

11 juni 2018

Hur många gånger har du passerat borgmästaren Jörgen Kocks och hans hustru Citzes hus i hörnet av Stortorget? Du har dock säkert inte

passat på att hälsa på dem och se hur de har det därinne i sitt palats, en av det tidiga 1500-talet mest pampiga privatbostäder i Skandinavien.

Jag undersökte en gång huset för att komma detta spännande par lite närmare. Träffade jag då Citze och Jörgen när jag klampade in i deras hem? Det berättar jag inte men Jörgens porträtt i deras dåtida vardagsrum hänger där än i dag. Jag fick lov att fotografera det men Jörgen var missnöjd när jag höjde kameran. Han påstod att en målarklåpare efter att tavlan var målad hade lagt till ett stort skägg och dolt hans vackra och dyrbara krage.

Klicka här för att läsa om hur jag kunnat luska ut hur huset en gång såg ut invändigt!

13 juni 2018

Gjorde en trevlig sak i dag. En pensionärsgrupp från Höllviken bad mig ta dem på en långtur med buss genom Malmös historia från äldsta tid till nutid. 2½ timme för förmiddagen genom södra Malmö, Limhamn och Pildammsparken/Slottsparken. 1 timmes lunch i Limhamns småbåtshamn och sedan 2 timmars tur genom Malmö centrala delar och Kirseberg. Hela tiden guidade jag via mikrofon och på flera platser stannade jag bussen och höll minianföranden i bussen om historiska händelser på just de platserna.

Gatukontoret hade givetvis stängt av vägar både här och där men det hade jag förvarnat passagerarna om – det är ju inte helt ovanligt i Malmö att staden försöker störa sina trafikanter. Själv tyckte jag det var intressant att

se så många olika miljöer vid samma tidpunkt – en sammanfattning om arkitekturens villkor i Malmö nu för tiden. Hur har man t.ex. fått tillstånd att så fullständigt radera ut Gamla Limhamns äldre bebyggelses kontakt med hamnen genom dessa nya, enorma betongskyskrapor nere vid vattnet? Varför håller man på att radera begreppet ”Malmö - parkernas stad”? Hela stadsdelen Hyllie vid Emporia saknar ju fullständigt någon form av grönska med sina hoptryckta höghus, alla olika utformade utan tanke på en gemensam miljö.

Oavsett detta var pensionärerna mycket intresserade av Malmös långa historia – berättad så att säga på plats - och det gladde mig att få ta hand om dem och ge dem en upplevelse under nästan en hel dag. Flygfotot nedan visar min tur genom Malmö.

15 juni 2018

År 1996 fick jag ett telefonsamtal från ägaren till Hotell Baltzar på Södergatan Ingvar Gustafsson. Han ville bjuda mig och den

tidigare journalisten Lars-Olof Georgsson på tidningen Arbetet på en hotellfrukost för att diskutera en framtida bok. Det kom att bli en hel del härliga hotellfrukostar tillsammans med dessa två ytterst trevliga personer. Lars-Olof var dessutom bevandrad i Malmös mera nyare historia från 1800-tal och framåt och vårt samarbete var det bästa. Resultatet blev boken *”Bakom Malmös fasader”*. Tyvärr avled Lars-Olof kort tid efter det att boken kommit ut. Boken är slutsåld sedan länge och för att hedra min skrivareväns minne har jag nu lagt ut den så att många ska kunna läsa den.

Klicka här för att läsa boken!

16 juni 2018

Min bostadsrättsförening hade sin årliga sommartur i dag. Färden gick till bl.a Luntertun invid Engelholm och till järnvägsmuseet i Engelholm. I Luntertuns kyrkoruin fick jag möjlighet att säga vad jag tycker om den svenske frihetshjälten Engelbrekt. Klicka här om ni vill höra min mening!

17 juni 2018

Jag bor sedan 1980 i ett kedjehus i en privat bostadsrättsförening på 36 hus. För mer än tjugo år sedan lämnade vi HSB eftersom denna organisation ville toppstyra och dessutom ta ut helt oskäliga avgifter. Genast fick vi en ekonomisk stabilitet av oanade mått och en enormt stor social samvaro. Sedan tjugo år tillbaka åker vi bl.a på historisk sommartur där stämningen alltid står högt i tak.

I går lade jag ut ett litet videoklipp från denna färd där jag berättade om Engelbrekt och Luntertun. Nu har jag gjort en längre film om hela utfärden där, förutom Luntertuns kyrkoruin, även Järnvägsmuseet i Ängelholm finns med. Detta museum är verkligen sevärt.

Filmen finns att se här!

17 juni 2018

Vår västgötaspets Eskil har nu fått upp gnistan efter sin operation. Livet leker igen. Möt honom i denna film!

19 juni 2018

Min gamle vän Karl-Fredrik Wasén var på besök hemma hos oss i dag och som vanligt med prominenta gäster satt vi i gröna soffan. I dag blev det väldigt mycket om nordisk historia för tusen år sedan. Den stora boken om Harald Blåtands grav ligger i slutfasen och siktet är inställt på att materialet ska vara färdigt till strax efter sommaren. Sedan kommer det givetvis att ta tid med ett flertal översättningar. Jag behöver dock just nu innehållet från ett par lokala källskrifter från bl.a. Frankrike från 1000-1100-talen. Karl-Fredrik kan franska och han är duktig på att spåra material i arkiv och

bibliotek. Chansen är inte stor men är det någon som kan finna det man söker är det han.

21 juni 2018

Fick i dag denna bok av min gode vän, förlagschefen Jan Lensinger. Han har arbetat med traditioner och matkultur genom tiderna på de svenska officersmässarna. Boken är på 152 sidor och rikt illustrerad. Boksläppet var i Stockholm i förgår. I slutet av boken har han med ett recept från varje truppslag där recepten är hämtade från regementsarkiv och ur mässföreståndarinnornas gömmor. Jodå, Luftvärnet finns också med. Receptet och slutresultatet finns på två av bilderna.

21 juni 2018

Södra Råda träkyrka var en unik kyrka uppförd på 1310-talet med praktfulla målningar. När jag och min familj var på biltur uppåt landet rastade vi alltid här. Varje gång frågade jag vaktmästaren om man fått sprinkler installerat.

Varje gång fick vi reda på att Riksantikvarieämbetet - som ägde kyrkan - inte ville investera ca 100.000:- för att få upp denna garanti mot eldsvåda. Så plötsligt tände en pyroman eld och kyrkan försvann.

Då beviljade Riksantikvarieämbetet nästan 10 miljoner för att man skulle bygga en kopia! Tala om idioti bland antikvarier och beslutsfattare. Det finns visserligen fortfarande en hel del kunnigt folk inom den sektorn men herregud så många tossar och direkta träskallar som jag mött under mitt långa liv som museiman. När byråkratin och dumheten går in i ett rum går kulturen ut.

Nu kan man läsa vad som blev resultatet av statens stora kultursatsning i Gullspång vid östra sidan av Vänern. Men varför är jag inte förvånad!

Jag har skrivit om kyrkan på Wikipedia och lagt ut mina bilder på målningarna. Klicka här!

23 juni 2018

Jag har ett gammalt fotoalbum som måste ha tillhört någon av familjerna som haft att göra med ledningen av Arlövs sockerbruk eller Mazettis chokladfabrik på Bergsgatan i Malmö eftersom en del foton är från dessa platser. Men det finns många andra godbitar i albumet.

Jag kommer att lägga ut en del av dessa foton här framöver och hoppas att de väcker lite diskussion.

Jag börjar med en bild av Skeppsbron. Posthuset är uppfört och också det hus där matautomaten Vega fanns. Fotot och albumet bör således vara från 1912 eller strax efter.

Bifogar också en bild av tre herrar som visar hur det gick till att bygga en ny fabriksbyggnad i Malmö i troligtvis Mazettikvarteret vid Bergsgatan. Tre personer i olika nivåer fodrades för att få upp jorden så att man kom tillräckligt djupt för att bygga en källare. Det ska noteras att så fick man gräva i Malmö fram till ca 1931 då grävmaskiner började komma i gång. Nu tror jag dock att personerna på bilden är några av ägarefamiljerna. De är för finklädda för att vara arbetare.

24 juni 2018

Fler bilder ur mitt spännande Malmöalbum från ca 1912:

Tre hamnmotiv. På det ena ses en vacker fritidsseglare och bakom denna Malmös mudderverk, en förutsättning för att håla inseglingsrännan djup nog för de större båtarna.

På fotot med den breda vyn över yttre hamnen ses ett flertal mycket breda och låga sku-

tor som enbart framfördes med segel. Undrar lite över vad dessa användes till - är de inte väl låga för längre färder? Vi vet att mycket tegel vid denna tid fördes från de många tegelbruken på Ven. På den ön fanns också många skutskeppare. Kan det vara sådana lastbåtar. Kanske någon skeppskunnig kan ge svar?

Den tredje bilden med de många större segelskeppen vid kaj tycker jag bara är så härlig. Det fanns en tid då Malmö hade en inre hamn med skepp.

26 juni 2018

Ytterligare en bild ur mitt fotoalbum från ca 1912:

År 1881 ingick till Malmö stadsfullmäktige en skrivelse från herrarna i Malmö Planterings- och Försköningsförening att behovet av en skog i staden var stort. Visserligen hade man den nyanlagda Kungsparken men man behövde ett större område med en mera fri skogsnatur att ströva i. Området skulle vara *”för fritt bruk inom ordningens gränser”*. Valet av plats föll på Hästängen, detta fuktiga område genomkorsat av Korrebäcken som kom uppe från Kulladal. Här skulle Slottsparken skapas.

Det skulle dock dröja; byråkrater fanns redan då som ju anser att deras viktigaste livsgöromål är att sätta käppar i hjulen. En viss ljusning sågs när mark upplåts till den stora Industriutställningen år 1896 som bl.a. låg där Stadsbiblioteket nu ligger. Nu anlades för utställningen Fågeldammen på fotot. Den skulle följas av Stora fågeldammen åren 1898-1900. Nu behövdes bara fåglar också!

1901 diskuterade museets konservator Olof Gylling med parkens tillsyningsman Carl Magnus Frick problemet och denne överlämnade ett par gräsänder, ett par knölsvanar och ett antal *”exotiska parktänder”*. Frick donerade också 5000 kronor för fågellivets vidmakthållande. Snart sågs fåglar i mängd i Lilla fågeldammen. Ett citat ur en tidning 1903 är på sin plats: *”Det är major C.M. Frick, som bereder stadens innevånare nöjet att på detta sätt ha fått sig en liten zoologisk trädgård en miniature. Att allmänhetens intresse också är livligt framgår av de talrika åskådare, som särskilt om söndagarna samlas framför dammen, medförande vetebröd eller andra godbitar åt sina favoriter”*.

27 juni 2018

Tiden - vad i hela friden är det för något? Satt i kväll och plockade i de av mina foton som i år

är exakt 60 år gamla och hittade detta på min skolklass i slutet av våren 1958. Kommer ihåg ögonblicket som om det var i går. Det kan inte ha gått sextio år - det här med begreppet tid måste vara fel. Kommer bara inte på var någonstans felet ligger.

Vi finns där ju allesamman, unga och oskuldsfulla med vår högt älskade lärarinna (för så hette det då) Kerstin. På baksidan av Rörsjöskolan i Malmö. Undrar hur deras liv blev - alla mina skolkamraters. Några vet jag svaret på men för de flesta är deras senare livshistoria för mig okänd.

Hoppas ni har haft ett bra liv, alla ni på bilden som växte upp i Rörsjöskolans upptagningsområde.

27 juni 2018

Under kommande weekenden, den 29 juni - 1 juli 2018 är det åter dags för den stora internationella vikingamarknaden på Foteviken. I morgon kväll, torsdagen den 28 juni, när solen går ner över Öresund, hålls traditionsenligt kl 20.00 minnesceremonien i Vikingabyn över våra avlidna vänner. En gripande stund med deltagande människor från när och fjärran vid vår stora skeppssättning *”Hola stenar”*. Hämtat från de vikingatida skrifternas kloka ord skrev jag en minnenas text som Björn och jag alltid läser på både svenska och engelska vid detta tillfälle. På bilden har jag infogat några av detta skaldestyckes verser.

28 juni 2018

I kväll höll Björn och jag den traditionella minnesceremonin vid den vackra skeppssättningen Hola stenar vid Foteviken. Det var många vikingar som deltog. Vi reste en gång

för länge sedan detta stenskepp i anslutning till vikingastaden för vi ville manifestera att sådana här stenskepp var minnesplatser för folket under vikingatiden. I dessa skepp begravde man de kremerade resterna efter sina anförvanter och vänner.

Genom att uppföra ett stenskepp på en vidunderlig plats ut mot Öresund skapade vi en nutida minnesplats, baserad på samma traditioner som för tusen år sedan. Vid den årliga vikingamarknaden tas ett mindre hål upp i skeppet. Folket går i procession till minnesplatsen och samlas runt stenskeppet och jag och Björn läser ett tänkvärt kväde, växelvis på svenska och engelska. Därefter får de som vill gå fram, säga den avlidnes namn och några minnesord och lägga något i hålet som minne. Hålet står sedan öppet till dess solen har vandrat runt jordklotet och gryningsljuset åter kommer - symbolen för det eviga kretsloppet. Därefter stängs hålet och minnessakerna plomberas på detta sätt på platsen för all framtid. Så skapas, liksom under vikingatiden, en minnesplats över älskade vänner eller släktingar.

Vi var som vanligt många i kväll som samlades vid stenskeppet. Många tårfyllda kinder sågs hos både män och kvinnor. För mig är detta en av de mest gripande stunderna under hela året.

29 juni 2018

Det här med Internet har både nackdelar och fördelar. Till fördelarna är att man kan sprida sina trycksaker som nerladdningsbara pdf:er så att alla som vill gratis kan ladda hem och läsa dem. Jag har lagt ut många av mina trycksaker på https://lu.academia.edu/SvenRosborn och noterar nu att det bara fattas 16 nerladdningar så har 50.000 tagit del av vad jag skrivit. Sånt är ju kul.

29 juni 2018

Självklart har jag skrivit på för att protestera mot Malmös politikers fruktansvärda sätt att förakta vår stolta stads historia. Min motiveringen var helt enkelt denna:

”Det är skandal att Malmös politiker uppvisar en sådan brist på respekt för kulturvärdena i vår stad och inte inser den lokala kulturhistoriens och traditionernas betydelse för ett levande samhälle.”

30 juni 2018

Var nere på Fotevikens vikingamarknad i dag för att hälsa på gamla vänner från när och fjärran länder. Kast med stor fisk drog som vanligt en väldig publik och jag lyckades få fisken på bild när den är högt uppe i luften. Denna tävlingsgren introducerade jag och Björn på en av våra första vikingamarknader.

Språkade med min vän, konstnären Ronnie Holmberg. Han skapar fantastiska tavlor med vikingamotiv. Eftersom han bor i Svedala och känner till trakterna kring Schönbäck och Rödda blev det ett intressant historiskt samtal. En annan kompis är ju på mig och vill ha forskar- och författarhjälp med ett projekt i just dessa trakter.

1 juli 2018

Behövde i kväll komma bort från datorn och texter om Harald Blåtands tid. Blev en lång promenad och jag besteg högarna vid Holma i södra Malmö. Nej, det är inte förlagan till Uppsala högar som vi har här - snarare ett fantastiskt plagiat. Den historiska bakgrunden är också en helt annan.

När jag läste till byggnadsingenjör praktiserade jag år 1966 på Stadsbyggnadskontoret i Malmö. Man arbetade då med ritningar på dessa högar som man vid denna tid planerade att bygga. I tvärsektioner visade man stolt att man på den högsta högen kunde stå och se in till folk som bodde på de högre våningarna i omgivande höghus.

Högarna blev en deponiplats för bl.a. rivningsmassorna från skövlingen av Malmös gamla innerstads bebyggelse. Gå uppför högarna och känn den fragmentiserade Malmöhistorien under era fötter! Högarna döptes också efter de socialdemokrater som stod bakom massslakten på denna bebyggelse. Arnes hög efter Arne Lundberg, Nisses hög efter Nils Yngvesson och Oscars hög efter Oscar Stenberg m.fl. Tror inte dessa högnamn finns med i det officiella Malmös platsbestämningar - men ett kul inslag var det.

1 juli 2018

Nya Hyllie sett från min kvällspromenad i går. Jag är tillräckligt gammal för att tycka att man missat något här. Förr byggde man så att alla hus skulle smälta in i en helhet, nu bygger man varje hus för att göra det så märkvärdigt som möjligt i förhållande till grannen, Mentaliteten ”Jag ska minsann visa att jag finns” har slagit igenom hos arkitekter och husägare.

Förr var gaturummet i en stad viktigt. En person som vandrar i en stadsmiljö har en horisontell blick vilket gör att det som finns inom ett begränsat synfält på relativt låg nivå är intressant. Det är här som man ska lägga krut på att göra upplevelsen under promenaden spännande. Med stora skyltfönster visade man t.ex. förr varierande saker som hela tiden fanns att upptäcka när man vandrade fram på gatorna. I Hyllie är det stela och totalt intetsägande betongväggar utmed bottenvåningarna som möter de gående.

Många gillar kanske detta sätt att framhäva betongskapelser på. Det får man respektera. Jag gillar det definitivt inte.

3 juli 2018

Jägarstenålderboplatsen vid Segeå hittades ca 1960. Bilden är en markprofil från den utgrävningen. Arkeologerna grävde sig ner i myllan och avslöjade då en sjutusen år gammal boplats. Min gamle chef Bengt Salomonsson ledde ett antal arkeologer under utbildning som hade seminariegrävningar på platsen. När de kom ner till det av naturen avsatta sandlagret fanns givetvis inget mer att hämta men en av

de studerande var så dum att han fortsatte att gräva. Då kom plötsligt det undre, mörka lagret fram. Här fanns boplatslämningar från ca 8300 f.Kr. Sveriges då äldsta kända boplats hade hittats.

Sandlagret hade uppstått då Öresunds vattenyta ca 6000 före Kristus höjt sig 3-4 meter. Vattenytan hade sedan sjunkit och lämnat efter sig sandlagret.

I det övre boplatslagret från ca 5000 f.Kr. fann man tuggummit på bilden. Kåda som man tuggat för att sedan fästa små flintstycken på träpilar och träharpuner. Tandavtrycken visar att det för 7000 år sedan stod en tioåring invid Segeå och tuggade tuggummi. Skandinaviens då äldsta tuggummi. Sedan hittade man ett än äldre uppe på Västkusten.

3 juli 2018

Åter en berömdhet i min gröna soffa. I dag behagade förlagschefen Jan Lensinger på Petesso förlag breda ut sig i soffan. Hans nästa bokprojekt presenterades. Med protester, intresse, stönande och lovord i salig blandning mötte jag hans idéer. Diskussionen blev därför något animerad. Vad handlar då denna framtida bok om? Det är givetvis hemligt men skribenter med nödvändiga kunskaper inom hemligt område sökes.

3 juli 2018

År 1979 tog jag den svartvita bilden av Velandergatan 93 på Kulladal. De två vita husen var ditflyttade ca 1840 från området strax intill Soldattorpet på Limhamn. Här byggde Frans Suell ett arbetarsamhälle år 1793 till sina kritbruksarbetare på Annetorp i Limhamn. De två kartorna visar placeringen av detta samhälle på en nutida Malmökarta och också hur de 16 torpen såg ut. Dessa var alla likadana i två rader med torg och skolhus. Varje torp fick 4 tunnland åker och äng och tomt och hageplats. Den lilla arbetarbyn fick namnet ”Stormby”.

Suell inrättade en skola och speciell skolbyggnad där en skollärare anställdes och Suell betalade själv hans lön. År 1799 var 15 hus bebodda (30 vuxna och 34 barn). En uppgift från år 1817 berättar att de alla hade ”god bärgning”. En enda bevarad bouppteckning finns vilken visar att hemmet hade inmurade kopparpannor, järnkakelugn, två hästar, en ko, får, lamm och gäss.

Nedgång efter år 1830. År 1864 var bara två personer kvar, sedan revs Stormby. Ett av torpen såldes år 1840 och flyttades till Velander-

Stormby, uppbyggt av Frans Suell 1793, Malmös första radhusbebyggelse och Malmös första folkskola (nr 17 på kartan)

gatan. Jag lyckades år 1979 ta det enda fotot som finns av dessa två hus. Ett år senare flyttade jag med familj in i angränsande villakvarter i Kulladal. Se filmklippet om husen här!

5 juli 2018

Rollo är en intressant person från slutet av 800-talet/början av 900-talet. Dudo of Saint-Quentin, född på 950-talet skrev utförligt om honom och hans efterföljare i sitt verk *”Historia Normannorum”*. Här får vi bl.a. uppgifter om att Rollo skulle ha kommit från Danmark. Han skriver också att Harald Blåtand var kusin till Rollos sonson Rikard I. En annan koppling till Danmark har vi i munken William of Jumièges *”Gesta Normannorum Ducum”* som han skrev vid mitten av 1000-talet. Här berättar han att Rollo kom från *”Fasge”* i Danmark.

Man ska ju vara ytterst tveksam till sådana här uppgifter men jag kan ändå inte sluta fundera på orten *”Fasge”* i Danmark. Man har ju menat att detta är Faxe på Själland. Varför omtalas denna plats i en normandisk handskrift

från tiden? Platsen kan ju knappast ha varit allmänt känd i Normandie. Kan det ligga någon sanning i detta gamla påstående om Rollos tillhörighet? Jag gick in och kontrollerade området på min täthetskarta över de tidiga kyrkorna i Danmark som jag gjorde 1984, se kartan ovan. Ju högre täthet av kyrkor desto mörkare färg på kartan. Jag har lagt in både kända och troliga ringborgar som svarta prickar. Faxse ligger faktiskt i ett klar avgränsat område med relativt hög täthet av tidiga kyrkor, alltså ett tättbefolkat område. Liksom i Borgring finns här en å som når ut till kusten, *”Lille å”*. Faxe ligger också på samma avstånd från kusten som Borgring.

Nu är ringborgarna givetvis hundra år yngre än Rollos tid men just det faktum att området runt Faxe med stor sannolikhet har varit tättbefolkat kan göra det intressant. Alla Haralds borgar verkar ju ha anlagts i sådana mera, på den tiden centrala områden. Har det kanske funnits en ringborg i Fakseområdet? Vad känner man om Faxeområdet under vikingatiden? Finns här några praktfynd eller mera intressanta gravar?

Bara några funderingar utan större källhistoriskt värde - men ändå!

6 juli 2018

Anders Österling, en av mina favoritpoeter, föddes år 1884 i Helsingborg men kom att växa upp i Malmö vid Kalendegatan. Sommaren 1949 satt han nere i Falsterbo och började skriva sina memoarer – boken *”Minnets vägar”*, som givetvis tar sin start i hans barndoms Malmö. Anders dikt om Ale stenar, skeppssättningen vid Kåseberga på Österlen där Ale gått ombord för den eviga resan, är välkänd men jag tycker att hans *”Lantlig kyrkogård”*

är ett lika vackert och tänkvärt arbete som berättar om den skånska kustens kyrkogårdar.

Klicka på länken för att höra dikten!

7 juli 2018

Minsann, mitt gamla stamställe i Stockholm står fortfarande kvar, gulmålat och vackert. Och minsann finns det fortfarande en vakt vid denna post vid Logårdstrappan. Här stod jag i tre omgångar den kalla vintern 1968/1969 och motade bort illvilliga inkräktare - bl.a. gamle kungens kokerska som tidigt på morgonen skulle gå in och göra frukost till honom. Gissa om hon blev förbaskad över att inte få gina över trädgården som hon gjort i minst tjugo år - och dessutom av en som talade med ett vackert men mycket bestämt, sydländsk tungomål. Klicka här för att se filmen!

7 juli 2018

Det här med arkeologi kan ibland vara ytterst frustrerande - inte minst för arkeologen själv. Ett exempel från Malmö kan illustrera detta:

Man skulle i slutet av 70-talet anlägga ett stickspår ner till PLM:s nya fabrik i Fosie industriområde och självklart var vi på museet först på plats vid schaktningen. Invid en bronsåldershög påträffades ett trettiotal mansgravar. I vissa låg det två i varje grav, nedslängda på magen. Man hade inte ens brytt sig att ta av dem kläderna; en man hade fortfarande haft stövlarna

kvar vid begravningen. Ett par ryttarsporrar i järn var nämligen bevarade - i övrigt var det bara benen kvar.

Vad hade hänt här? Sporrtypen visar på troligtvis sent 900-tal. Här fanns bara män. Inga krigsskador på skeletten. Brådskan om begravning har uppenbart varit stor. Hade de bott i området hade de blivit värdigare begravda och man hade inte låtit sporrarna sitta kvar.

Man kan bli vansinnig för mindre. För tusen år sedan har det hänt något dramatiskt på denna plats. Men vad? Svaret får vi aldrig reda på. Som arkeolog är man detektiv i historien. Men ofta slutar det med sådana här ouppklarade fall. Vilket också på sätt och vis är spännande.

7 juli 2018

Min svärson kämpade bra för Sverige! Men fick kapitulera. Foton före match, efter 30 minuter och efter slutsignal.

12 juli 2018

Under 1980-talet skrev jag manus och var medproducent till tre entimmars filmer i Sveriges Television om sydskandinavisk medeltid. Vi filmade bl.a. utgrävningen i Herrevadskloster i norra Skåne. Jag har nu gjort en liten guide om detta kloster och dess systerkloster Alvastra i Östergötland. Klicka här för att se den!

13 juli 2018

Var på möte med BBC på Foteviken i dag. Blev mycket om vikingar, Foteviken och faktiskt också en del diskussioner om en så avlägsen plats som Normandie. Varför det? Det berättar jag inte.

15 juli 2018

På väg söderut i dag landade hustrun och jag givetvis på firandet av Skåneländska flaggans dag i Staffanstorp. Jag sitter ju med i stiftelsens styrelse så ett sådant här evenemang får man ju inte missa. Ett fantastiskt fint arrangemang. Vår stiftelse verkade i samarbete med Kvällsposten, Region Skåne och Staffanstorps kommun.

Vem hade man då via Kvällsposten röstat på? Andreas Granqvist - vår skånska fotbollsstjärna från Påarp utanför Helsingborg! Småknattarna blev fullständigt vansinniga i sin jakt på autografer och *"Granen"* gjorde dem inte besvikna.

På bilderna ses publikhavet, tre ur stiftelsen *"Skåneländska flaggan"* och givetvis en icke helt okänd fotbollsspelare.

16 juli 2018

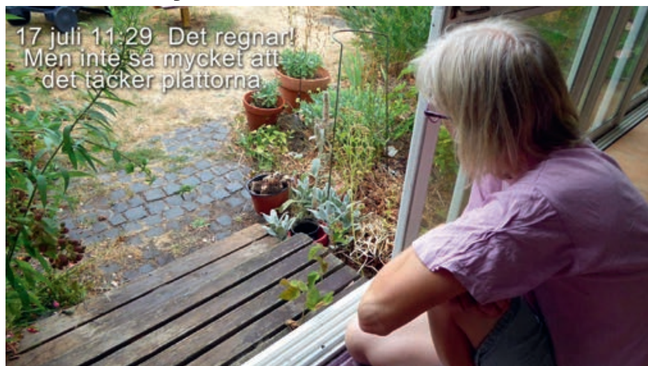
Andreas Granqvist hyllades i går den 15 juli i Staffanstorp som Årets skåning 2018. Hustrun och jag var givetvis på plats. Jag sitter ju själv med i styrelsen för Skåneländska Flaggans Dag och Årets skåning. I år, liksom många tidigare år, var Kvällsposten och Region Skåne med som arrangörer - så också i år Staffans-

torps kommun som bl.a. ställt festplatsen Balders Hage mitt inne i Staffanstorp till arrangemangets förfogande.

Och visst blev det en fest - utan dess like! Som vanligt hade jag min kära filmkamera med mig för att föreviga historiska händelser.

Du kan se filmen här!

17 juli 2018

18 juli 2018

Det är hög tid för mig att skriva mina memoarer. I familjearkivet dök då dessa föremål upp från året 1950.

20 juli 2018

Lotta, ungefär så som jag också har funderat när det gäller den uppenbara fullständiga kaotiska situation som råder inom det som en gång var ett mycket starkt civilförsvar i Sverige. Känns tryggt att statsministern föreslår långtidsutredningar när vi befinner oss i ett krisläge. Känns statsmannamässigt och kraftfullt. Att han sedan satt Dan Eliasson att ansvara för situationen med den stora inkompetens som denne visade när han omorganiserade poliskåren känns tryggt. Det blir nog en bra(?) utredning som kommer att ta några år. Då har man glömt brandkatastrofen och alla drabbade svenskar. Bra jobbat Stefan!

22 juli 2018

Nu på torsdag den 26 juli kommer Sven-Olle Olsson och jag, vi båda från Skånska Akademien, att hålla ett öppet föredrag om run- och bildstenen i Tullstorp och om skånsk vikingatid. Platsen är Tullstorp några mil nordost om Trelleborg. Jag kommer dock inte att avslöja alla de intressanta, nya fakta om Harald Blåtand som jag och min kollega Tomas Sielski arbetat med under senare tid. De ska offentliggöras i den bok som nu i princip ligger färdig i väntan på bl.a. översättning (vilket kommer att ta en tid).

22 juli 2018

En ny, öppen informations, diskussions- och evenemangsgrupp, *"Den skånska historien"*, har nu bildats. Initiativtagare är Robert W. Wahlström Harr från Skånska Akademiens vänförening. Du är välkommen att gå med om du

gillar och/eller vill göra inlägg om Skånes spännande historia. Har ni ett evenemang som rör den skånska kulturhistorien, missa då inte att lägga in den i gruppens evenemangskalender. Se mer genom att klicka här!

24 juli 2018

År 1934 kom en unik karta ut. Man hade under flera år samlat in mängder med jordprover i Skånes slättbygder för att kunna bestämma fosfathalten. Hög fosfathalt var bl.a. bra för sockerbetor. Men hög fosfathalt visar också på mänsklig aktivitet i olika områden under lång tid tillbaka.

Jag har därför lagt ut denna karta så att ni själva kan gå på upptäcktsfärd i Skånes bebyggelsehistoria. Om ni laddar hem pdf-en får ni kartdelarna i högupplöst tillstånd. Klicka här!

ACADEMIA.EDU
Den skånska fosfatkartan 1934. (2018)
År 1934 utkom en heltäckande Skånekarta över " Fosfathalten hos skånska jordar ". Denna karta är ett viktigt instrument om man ska lokalisera äldre,...

27 juli 2018

Fotot tog jag på Malmös central tidigare i år. Intressant att se hur historieämnet har blivit så populärt i tidskriftsvärlden. När jag och två andra skapade tidskriften *”Populär historia”* år 1991 var vi i princip ensamma på planen. I dag drunknar tidskriftsutbudet i historiens väldiga hav. Kul att ha varit bland de första inom denna sektor av affärsvärlden.

Men titta på de historiska teman som fotots tidskrifter ger av vår historia. Krig är det helt dominerande inslaget - väl följt av vikingatema med kraftfulla karlar i stridsutrustning. Det är beklagligt att populärförpackad historia

ska ha en sådan slagsida. Historia är mycket mer än krigstemat. Talar vi sedan om historiska krig, som t.ex. de i Skåne under 1600- och 1700-talet, blandas på andra media utanför tidskrifternas värld ibland dessa krig ihop med nutida politiska värderingar.

För mig är historia historia och nutid nutid. Självklart har jag full förståelse för att nutidshistoria ibland kan vara viktig för den nutida politiska situationen men någonstans måste det finnas både en tidsgräns och sunt förnuft för att aktivt blanda in historiska händelser i nutida samhällsdebatt. Ingen anklagar väl dagens Vänsterparti för att ha sina rötter i det kommunistiska parti som en gång hämtade sin kraft från världens värste massmördare Stalin och hans kommunistiska parti. Eller dagens socialdemokrater och centerpartister för att de på 1930-talet krävde att Hitler och hans nazistiska parti skulle stämpla tyska judars pass med ett stort ”J” så man kunde särskilja dessa när de kom resande till Sverige.

Historia kan vara farligt om det missbrukas.

27 juli 2018

Jag delar inte den ofta ensidiga och tyvärr ibland lite hatiska historiebild som man skapar om krigen i Skåne på 1600-talet. Från början hade jag nog lite av denna inställning själv men det förändrades när jag byggde den permanenta utställningen på Malmö museum om dessa krig och närmare satte mig in i sakfakta.

Det började när jag plockade fram ett sjuttiotal skelett efter det ”ärorika” danska regemente som stormat Malmöhus 1677 och upptäckte att merparten av de stupade var ”barn” mellan 15-17 år. Fick mig att tänka till lite om despotiska danska kungar, inte bara svenska sådana.

När jag sedan dök ner i källorna och såg att huvudanfallet mot Malmö riktades mot Österport vid nuvarande Drottningtorget blev jag betänksam. Här hade svenske befälhavaren i Malmö satt de beväpnade Malmöborgarna eftersom dansken ”inte var så dum att han gick mot Österport”. Precis så dum var dansken. Vad gjorde då Malmöborna. Lade de ner vapnen och omfamnade sina danska vänner – man hade ju bara varit ”svenskar” i 19 år? Om man nu tyckte så illa om svenskarna hade man ju

världens tillfälle. Malmö var ju den sista stad i Skåne som inte kapitulerat för danskarna. Nej, de slogs som om ”fan var i dem”. Samtida berättelser talar om mängder med döda Malmöbor och kamp med dragna vapen. Man lyckades också kasta ut sina danska ”vänner” ur staden.

När jag kontrollerade dagböcker etc från kriget 1676 fick jag mig en mycket personlig tankeställare. Den danske kungen hade belägrat Kristianstad och staden togs med storm. Kungen hade lovat att soldaterna under flera timmar skulle våldföra sig på stadens innevånare. Detta gjorde de minsann grundligt. Skåningar i mängder skändades å det grövsta av danskar.

Därefter tågade Christian V med armén mot Halmstad. I Hörja kyrkby fick han besked om att hans förtrupp var slagen i Halland. Hela den danska armén stannade upp i tre dygn i Hörja och närliggande byar. 14.000 soldater och kanske femtusen hästar, soldater som leddes av tyska generaler som älskade att våldföra sig. Jag kan föra min släkt i Hörja ner till 1500-talet. Hur såg denna socken ut efter ”de vänliga” danskarnas framfart? Tanken skrämmer mig än i dag. Hade man bevarade födelseböcker från den tiden hade det varit intressant att se födelsetalet året efter sommaren 1676. Det är nog många som har släktled till Hörja som inte har ”rätt far” när vi talar om födda barn vid denna tid.

Nej! Svenskarna drabbade Skåne hårt på 1600-talet – men danskarna var i mångt och mycket lika grymma.

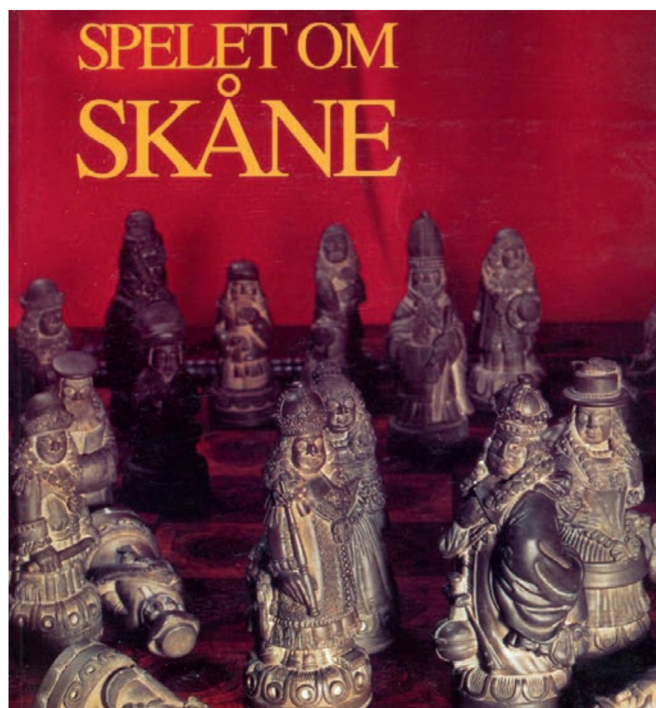
Fotot: ett av skeletten efter danska barnsoldater från stormningen av Malmö 1677.

28 juli 2018

År 1993 startade det rikstäckande projektet *”Den svenska historien”*. Som museichef i Malmö valde jag att producera en stor utställning om de skånska krigen på 1600-talet. Jag visste att det var som att sticka huvudet i ett getingbo. Krafter fanns nämligen då som helt hade tagit ställning mot svenskarna och för danskarna i detta krig.

Jag valde att försöka ge en bredare syn på historieförloppet. Utställningen gick ut på att både den danske kungen och den svenske var lika stora illdådsmän. Offren var den skånska befolkningen.

Det var med glädje som vi på Malmö museum under utställningen fick ta emot lovord även från de mest svenskfientliga lägren. Till utställningen kom det ut en bok *”Spelet om*

Skåne”. Här kan ni ladda hem ett av mina bidrag som handlar om två tämligen bortskämda kungar vilket ledde till en skånsk katastrof.

Klicka här för att läsa artikeln!

28 juli 2018

När det gäller den skånska historien och Malmös historia omtalas ofta kriget vid mitten av 1600-talet som gjorde att Skåne kom att inlemmas i svenskarna rike. Men vad hände egentligen? I den här artikeln (klicka här för att öppna den), som skrevs för en stor utställning på Malmö museum året 1993, berättar jag om

själva händelseförloppet. Boken heter *”Spelet om Skåne”*. Bilden ovan visar studenterna i Köpenhamn som tågar ut för att försvara staden 1659. Foto Wikimedia Common, Nationalmuseet.

31 juli 2018

2 aug 2018

Oj, nu verkar det ha hänt någonting med Kärnan i Helsingborg!

Hösten 1318 bröt en svensk här under ledning av Mats Kettilmundsson in i Skåne. Vid

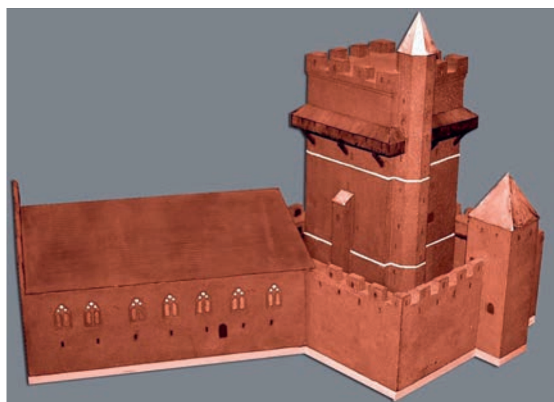

Mjölkalånga nära Finja stod ett stort riddarslag som danskarna förlorar. Svenskarna belägrade därefter Helsingborgs borg och plundrade också Skåne. Lund, Skanör och Malmö köpte sig fria från brandskattning. I november återvände svenskarna norrut.

Trots att man belägrade Helsingborgs borg lyckades man inte inta denna. Borgen var omgivet av en hög tegelmur med flera torn. I mitten på borggården stod den inre borgen med centraltornet *”Kärnan”* som detta år 1318 var under byggnad. Enligt årsringsdateringar av takbjälkarna vet vi att man hösten detta år nått upp till höjden för bottenvåningens takbjälkar. Ungefär till den höjd som fotot visar.

Runt själva tornet, som blev kungens privata bostad, har löpt en hög försvarsmur, mantelmur, med ett trapptorn. Från denna försvarsmur har kungen kommit direkt ut till den stora rikssalsbyggnad som legat i direkt anslutning.

5 aug 2018

Plasten är ett otyg för inte minst våra havsmiljöer. I Sverige försöker man föra en nödvändig aktiv miljöpolitik för att bl.a. försöka minska detta hot. Det är hedrande. Jag blev dock lite konfunderad då jag under turer med min hund ofta passerar en stor kommunal fotbollsplan. En dag stod det här en stor lastbil och tippade ut tonvis med material. Det visade sig att det var nästan mikroskopiskt små plastkulor. Vad jag senare hörde var att så måste man göra för att stabilisera plaststråna på en plast”gräs”matta.

En tid senare tog jag detta foto långt utanför fotbollsplanen. Mängder med små plastkorn hade av vinden förts ut från fotbollsplanen och låg nu på gångbanan med sina avloppsbrunnar för dagvattnet. Härifrån förs dessa med regnvattnet rakt ut i havet. Det är jättebra och nödvändigt för framtiden att vi slåss för vår miljö men är detta ett miljötänk i rätt riktning?

5 aug 2018

Härliga, tjugo år gamla Erik Emune, en kopia av ett av de skepp som sänktes i Fotevikens mynning vid mitten av 1000-talet. Det har man haft många fina stunder tillsammans med. Originalskeppet är årsringsdaterat till runt 1020.

Ett litet och väldigt snabbt krigsskepp på 14 roddare.

Det påträffades fem skeppsvrak i Foteviken varav fyra fortfarande ligger kvar i spärren. Det femte togs upp och under lång tid låg det i konserveringsbad på Malmö museum där bl.a. jag som museichef på Stadsmuseet till slut fick ansvaret att påbörja konserveringen. Detta arbete sköttes av den skicklige konservatorn P U Hörberg. I dag finns delar av vraket utställt på Fotevikens museum men merparten ligger i magasin i Malmö.

Det finns en utförlig bok om den marinarkeologiska undersökningen: *”Pugna forensis -? Arkeologiska undersökningar kring Foteviken, Skåne 1981-83.”* Tryckår 1984.

Vill du förstå den historiska miljön kring Foteviken kan du gratis ladda hem min bok *”Den skånska historien. Vikingarna”* från 2004 (sid 187 och framåt) på denna länken: https://www.academia.edu/3349556

Du kan också ladda hem min utredning över våra grävningar i den trelleborg från Harald Blåtands tid som upptäcktes i området 2009.

Klicka här!

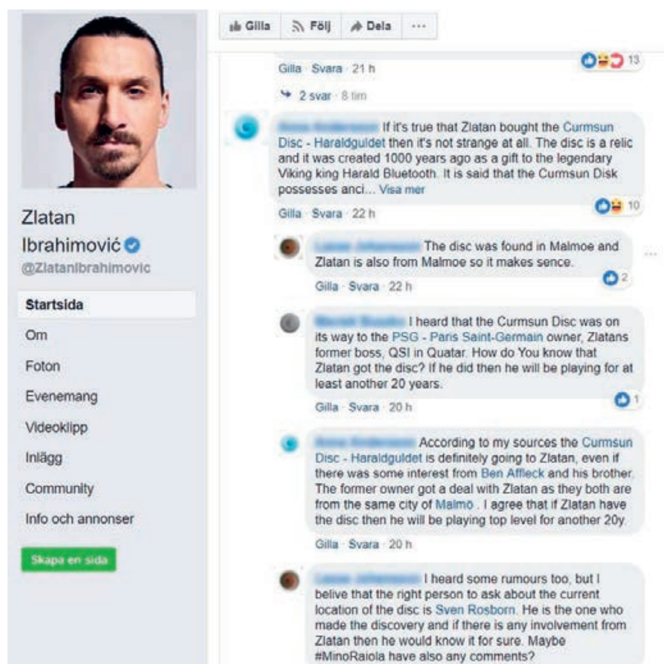

6 aug 2018

Senaste nytt: Harald Blåtands guldplatta kan användas som läkemedel!

Av alla platser så på Zlatans hemsida kan man nu läsa om den unika guldplatta som hittades i Harald Blåtands grav. Här klargörs att plattan är en undergörande relik och att Zlatan nu inköpt denna för sitt skadade knä. Plattan är förklaringen på att knäet läkts så snabbt. En person har dock hört säkra uppgifter om att denna dyrgrip sålts till fotbollslaget Paris Saint Germains ägare.

Nyheter sprids snabbt och med spänning inväntar därför nu både jag och Tomas Sielski

vem som ytterligare är lycklig ägare till denna undergörande helgonrelik. Det märkliga är dock att när jag för en timme sedan talade med Tomas var den fortfarande i Tomas ägo på en ytterst säker plats. Att den skulle säljas till en privatperson är fullständigt omöjligt för som Tomas hela tiden sagt: ”Det är en del av vårt kulturarv och dess plats ska var en offentlig institution/museum.

Hur i hela friden kan sådana här rykten uppstå! Men det är en rätt så kul skröna. Den guldplatta som jag hållit i mina händer har läkt en fotbollsspelares skada! Den läkte minsann inte min tandvärk!

6 aug 2018

Vi, dvs. Tomas Sielski och jag, får ibland förfrågningar om när boken om Harald Blåtands grav kommer ut. Det är glädjande att många vill få denna i sin hand och få insikt i det fullständigt unika fynd som detta är.

Jag har under mina 48 år som arkeolog aldrig deltagit i ett så spännande projekt men det är också det garanterat mest komplicerade. Det har tagit lång tid beroende på saker som ständigt kommit i vår väg. I mer än ett år fick vi t.ex. kämpa mot offentliga krafter som baktalade fyndet genom att bakom vår rygg sprida rykten och påstå att det var en förfalskning. Detta fortgår delvis fortfarande. Det är inte lätt att ställa saker till rätta när någon går bakom ryggen och sprider sådan osanningar. Vi har emellertid med hjälp av olika experter på ett vetenskapligt källkritiskt sätt kunnat förpassa dess krafters påstående där de hör hemma, nämligen till papperskorgen, men sådant tar alltid tid.

Ett annat problem uppdagades snart när Tomas Sielski, som äger fyndet, upptäckte vilket enormt arkiverat historiskt källmaterial hans farmor har haft. Det är frågan om stora mängder med brev och andra handlingar. Allt eftersom han översatte dessa handskrivna sidor från polska till svenska uppdagades helt nya saker. Ständigt överhopas jag själv av Tomas med nya sensationella saker som jag och andra var tvungen att göra källkritiska efterforskningar på. Sådant tar tid men vi måste vara helt säkra på äktheten. Materialet är nämligen så stort och på många punkter kommer det att ge forskningen en helt ny ingång i den framtida förståelsen av delar av vikingatidens historia under sent 900-tal.

Det får heller inte bli så, att när väl boken kommer ut denna resulterar i en veritabel skattletariver. Platser som vi upptäckt som har misstänkt stort historiskt värde måste på något sätt säkras. Som arkeolog skulle det vara fasanfullt för mig om vi genom en publicering banar väg för rovgrävare. Hade det bara varit i Sverige hade detta varit lätt att handskas med men nu talar vi om ytterligare tre länder som är inblandade.

När jag skriver detta, i början av augusti 2018, ligger boken färdigskriven och dessutom med en färdig arbetslayout med mängder av bilder och specialritade kartor. Den är i nuvarande skick på ca 320 sidor. Än är vi dock inte vid vägs ände.

Så kära vänner – det kommer tyvärr att rinna ytterligare ganska mycket vatten i åarna/bäckarna innan boken ligger på bokdiskarna.

Bild på föregående sida: Málverk af Snorra Sturlusyni frá 1930 málað af Hauki Stefánssyni. Wikimedia Common.

7 aug 2018

Jag var nere i Fotevikens vikingastad i dag. BBC höll på med en TV-inspelning. Solen gassade och många av mina vikingavänner sökte under en paus skydd i skuggan av Fotevikens hallbyggnad. Foteviken används mycket ofta av internationella filmbolag som vill berätta om vår vikingatid - ett gott betyg för ett skånskt museum med levande historia.

Passade också på att språka med min gamle vän Karl-Fredrik Wasén, historikern som i egenskap av stadens missionsbiskop hade många besökare att ta hand om. Trots värmen var det nämligen många turister i vikingastaden - och så har det varit under hela sommaren.

En av scenerna i filmen kommer att bli en vikingaattack från vårt krigsskepp. Passade på att språka med ytterligare en kär vän, den till Skåne nedreste Jan Mellring, en av Skandinaviens skickligaste och mest meriterade skeppsbyggare när det gäller vikingaskepp. Också initiativtagare till det s.k. *”Asaloppet”* som varje vinter sedan många år går en tid före Vasaloppet. På gammal modell av träskidor går loppet bl.a. runt ett vikingatida långhus i Uppland, en sträcka på femhundra meter med en mängd vätskestationer med värmande kulturhistorisk trovärdig dryck. Sådan är han, den gode Jan!

8 aug 2018

Det är ett väldigt tjat om att vikingarna inte hade horn på hjälmarna. Här är det historiska beviset för att de visst måste ha haft det. Avslöjandet skedde under den första vikingamarknaden i Höllviken i modern tid den 16 aug 1992. Marknaden hölls i Kämpinge hos bärnstenssnidaren Leif Brost. Föga anade man väl då att detta lilla försök i all sin enkelhet snart skulle växa till en av Nordens största årliga vikingamarknader men då på det år 1995 nystartade Fotevikens Museum.

Förstorar man bilden riktigt ordentligt kan man på namnskylten se vad vikingen heter och att han står där för den nystartade tidskriften Populär Historia som han varit en av initiativtagarna till.

8 aug 2018

När Björn Jakobsen och jag sensommaren 1995 sökte en plats att bygga vårt eget vikingarike på var vår jakt utmed Vellinge kommuns kust omfattande. Vi var ju tvungna att ha mycket mark och mark med strand - ett vikingarike utan skepp var ju bara löjligt. En av färderna gick till Fredshög invid Kämpinge, se fotot på nästa sida. Utmärkt plats tyckte vi - inte alls tyckte länsantikvarie Carin Bunte som var med vid inspektionen och som tagit fotona.

Tack Carin för ditt motstånd! Vi fick nämligen någon vecka senare ögonen på ett annat

landområde där vi landsteg. Efter att ha fört fredliga diskussioner, visserligen med dragna vikingasvärd på det kommunala bordet, avstyckades Fotevikens vikingarike från Vellinge och Sverige. Sedan dess har det alltid varit fred och försoning mellan dessa tre riken.

8 aug 2018

Som självutnämnd lagman för Fotevikens vikingarike var det självklart att jag skulle fira min 50-åriga livsvandring med ett vikingagille i vårt eget rike vid Höllvikens strand. Det skedde fredagen den 2 juli 1999 mitt under vår ”lilla” vikingamarknad med sådär ca trehundra vikingar tillresta från världens alla hörn.

Mina gamla, mera moderna vänner blev något tagna och djupt osäkra av inbjudningsbrevet som såg ut så här:

Dessa kommer också ...

Kläd dig därefter!

8 aug 2018

Hösten 1992 började jag och mina medarbetare på Malmö Stadsmuseum att planera för den stora utställningen våren 1993 ”*Spelet om Skåne*”. Med hjälp av bl.a. Nordiska museet chef Sten Rentzog lyckades jag få genom denna utställning som handlade om Skåne under 1600-talets våldsamma krig.

I Malmö var de styrande endast minimalt intresserade, dock visade man mer intresse än när jag 1990 från Italien kom tillbaka hem med Stadsmuseets stora utställning om vikingarna som väckt en sådan sensation i Florens. I Malmö drog man bort alla marknadsförings - och försäkringspengar från utställningen eftersom vår egen nordiska historia ”var väl inget att visa”.

Artikeln här nedan, som jag skrev i Malmö museer personaltidning, säger mycket om vad jag den gången stod för, och fortfarande står för, när det gäller vårt nordiska kulturarv. Klicka för att läsa artikeln!

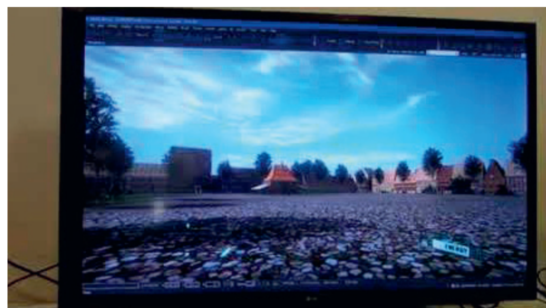
ACADEMIA.EDU

Historien om den utrotningshotade draken. (1992)

Artikeln är ett kritiskt inlägg om historieämnets plats i Sverige. Den publicerades av Malmö Stadsmuseums chef Sven Rosborn i Malmö Museers personaltidnin...

9 aug 2018

Följ med på en snabbvandring utmed Södergatan och Stortorget 1692. Klicka här för att starta filmen!

10 aug 2018

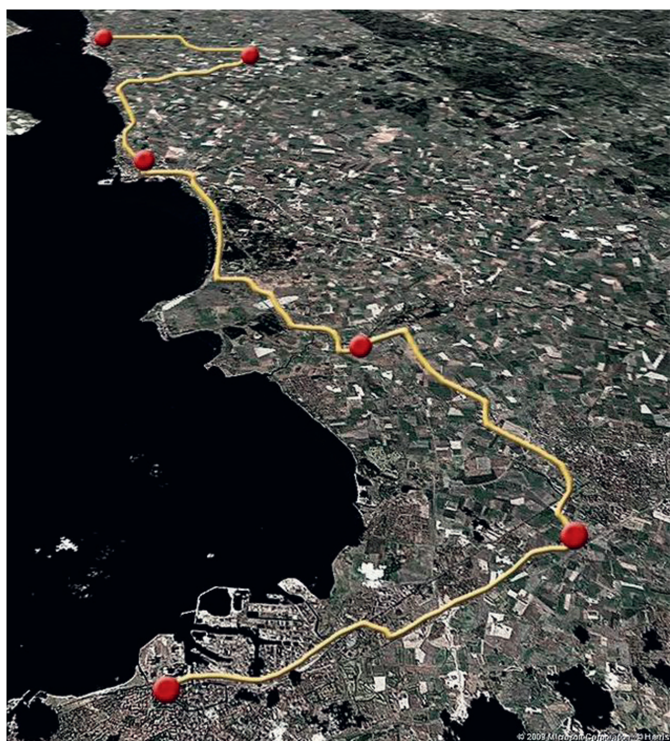
Man har gjort en del roliga saker. Så t.ex. var jag och mina kompisar Fredrik Håkansson och Ludvig Engelbert en inspirationskälla till ”Cykelvasan”, ett cykellopp som i år drar 25000 aktörer. Vid Vasaloppet år 2007 satt jag och retade mig på att man genom detta lopp ständigt marknadsförde Gustav Vasa, en av de stora tyrannerna i nordisk historia. Jag kom då på att man den första söndagen i september, alltså exakt ett halvt år efter Vasaloppsstarten, varje år skulle ha ett cykellopp i Skåne, det s.k. ”Christianloppet”. Här skulle vi hedra den man som tyrannen i norr med segrarens rätt

hade utropat till tyrann, nämligen Christian II, dansk kung från 1513.

Fredrik hakade genast på idén och våren 2008 började vi marknadsföra evenemanget, bl.a. med sponsorhjälp från Sydsvenskan som gav ut en stor extratidning som handlade om bara loppet. Cykelfrämjandet var också med – projektet var ett väldigt arbete för oss men hur kul som helst.

Starten gick från Helsingborg och målet var i Malmö 9,8 mil längre bort – i princip lika långt som Vasaloppet. Liksom Vasaloppet hade vi också fått en stor mängd ideella föreningar och företag att arrangera ett antal mat och dryckesstationer. Första stoppet var vid monumentet i Bunkeftofta som minner om tusentals bönder som blev massakrerade 1525 när de ville återinsätta sin älskade kung Chistian II. Andra stoppet var Landskrona där bondehären blev instängda av fienden 1525. Det tredje stoppet stod *”Skånska Sillaakademien”* för på Borgeby slott. Här bjöds deltagarna på en sillamacka och vatten. Borgeby brändes ju under kriget 1525. Det sista stoppet var vid Uppåkra. Här slaktades 1525 tusentals Christianvänliga bönder av en armé av tyska legoknektar.

Strax innan det första loppet 2008 blev vi personligen kontaktade av representanter för Vasaloppets ledning. De fann vårt koncept otroligt spännande. Ett år senare, 2009, hölls också den första ”Cykelvasan” uppe i Dalarna. Det torde inte vara tvekan om att vi varit med och gett inspiration till detta lopp.

Trots den historiska bakgrunden präglades Christianloppet helt av motion, natur- och kulturupplevelser samt social samvaro. Sånt är bara så roligt.

Det finns två filmer från Christianloppet, ett lopp som vi körde tre år. Ni kan se dem via dessa två länkar:

https://youtu.be/JS2HM5VuM9w
https://youtu.be/tegCbhYAc50

12 aug 2018

På Facebooksidan ”Skånes historie/Skånes historia” härjar sedan en lång tid en fanatisk ”historieexpert”. Denne person står sedan en tid för nästan 80% av alla inlägg i denna grupp och har i princip helt tagit över sidan och allt handlar om hans personliga hat mot Sverige. Detta är ett typiskt exempel på hur sociala medier lätt blir plattformar för extrema åsikter vilka alltför ofta saknar källkritisk substans. Det är samtidigt intressant om vi generellt talar om historieämnet då det visar hur man med personlig fanatism och tillgång till Internet så otroligt lätt kan manipulera i vår historia.

För att försöka få en mer rättvisande bild av den skånska historien har därför bl.a. jag varit med om att skapa gruppen *”Den skånska historien”* där vi givetvis håller oss fria från sådant missbruk av vår historia.

13 aug 2018

Intressant inslag i TV4. Nu rämnar riksdagens ”fina” och oskyldiga partiers historiefasader en efter en. Jag väntar nu bara på att Centerpartiet/ Bondeförbundets nazistiska och fula historia

också ska komma upp till ytan. Och kom ihåg att det var socialdemokraternas partiledare som började det hela med att tala om det osmakliga med partier med nazistiska rötter och då glömde sitt egets partis historia.

14 aug 2018

Såg på den fullständigt oseriösa FB gruppen *"Skånes historie/Skånes historia"* att man plötsligt menar att sagofiguren Holger danske, omtalad på 1200-talet, skulle ligga i en gravhög vid Landskrona vid Rönneberga backar. Det ni! Nu blommar sedan länge fantasin vilt på denna grupps sida. Varför jag tar upp det här är för att en av fanatikerna nämner mitt namn i det sammanhanget.

Han nämner att gravhögen enligt 1722 års "svenska" karta - gruppen har ett stort hat mot Sverige och svenskarna - har namnet "Galjebacken". Detta är det äldsta namnbelägget på högen som vi har men plötsligt blir det till följande kommentar: "Har Svensken bestämt sig redan då för att förtiga Skånes historiska arv?" Hur fruktansvärt dum är inte denna kommentar!

Sedan fortsätter skribenten:

"Sven Rosborn ansåg i tidigare inlägg att vi visst undersökt vår gamla gravhögar, och verkade tycka att det räckte."

Dessa högar är från bronsåldern och har inget med någon Holger danske att göra. Att gräva ut en gravhög för att tillfredsställa tokiga historiefanatiker som tror på sagor sker tack och lov inte, varken i Sverige eller Danmark. Vad det gäller våra skånska gravhögar har vi grävt ut massor och de uppvisar alla ett stereoskopiskt mönster. Vi kan därför knappast få fram sådant nytt relevant forskningsmaterial att det skulle motivera att förstöra en tretusenårig grav. Om gravhögen ligger i vägen för exploatering är det givetvis en annan sak. Då gäller det ju att säkra saker som annars skulle försvinna.

Alltså: Varning om ni till äventyrs skulle gå in på denna fullständigt oseriösa grupp. Lita inte på vad som står där.

15 aug 2018

Malmöfestivalen för tjugo år sedan. Vårt vikingaskepp Erik Emune angör Malmö och Fotevikens kung och dess lagman tillsammans med skeppets besättning mottages på ärevördigt sätt.

15 aug 2018

I dag hade vi i Lund briefing om materialet och den kommande boken om Harald Blåtand, hans tid och hans grav. Känns bra att redovisa allt nytt material som framkommit för forskarkollegor och kunna föra en givande diskussion i ämnet. Och det var mycket nytt; vi hade att inmundiga flera koppar under det drygt två timmar långa samtalet i Lund. Här ses Tomas Sielski, Anders Ödman och Chatarina Ödman. Därefter var jag bara tvungen att ta ett, tyvärr något suddigt, foto av Tomas

framför runstenen inne på Universitetsbiblioteket, en av Nordens högsta run/bildstenar från Harald Blåtands tid.

17 aug 2018

Var uppe i vår sommarstuga i Sjunkamossa i Eket i dag. Från Helsingborg upp till Jönköping gick förr en av huvudvägarna. Den 9 februari 1586 tog tyske resenären Samuel Kichel in här i Eket efter att på morgonen ha lämnat Helsingborg i släde. Hotellstandarden var inget att skryta med på den tiden. Samuel skriver:

”Vi låg över natten hos en bonde (i Eket), *hos vilken vi hade ett magert härbärge, lite att äta och dåligt vatten. Då vi skulle sova, redde vi vår sängplats på golvet. Icke allenast männen med hustrur och barn ligga vintertid i stugan, utan ock hundar och kattor, samt ungboskap, och, vad som är olustigast, unga grisar, som giva en stark lukt från sig och gemenligen hålla till mitt i stugan; komma om natten och slicka en i ansiktet.”*

Hemfärden tog vi i dag över den gamla huvudvägen från Markaryd ner till Lund; den går någon mil längre österut från Eket. I Sveriges äldsta resehandbok från 1709, som jag inköpte en gång till Malmö museum, beskrivs vägen med alla sina krogar där man bytte hästar så här:

”Wägen från Lund åth Smålänska Gränsen til Marckarijd.

Til Käflinge 1 Mihl
Til Ågarp 7/8 Mihl
Til Rustång 1 Mihl + 3/8 Mihl
Til Bleekmåssa 1 Mihl + 5/8 Mihl
Til Bällinge 1 Mihl + ½ Mihl + 3375 Alnar
Til Fagerhult 1 Mihl + 3/8 Mihl
Marckaryd 1 Mihl + 3/8 Mihl”

Jag körde i dag vägen från Bälinge ner till Blekemossa. Jag har markerat den med rött på 1864 års karta. Vilken fantastisk väg! Den går i otroligt många kurvor i underbar skog. Här har ingen vägreglerare varit framme – i dag färdades jag andäktigt på exakt samma vägsträckning som man gjort i kanske nästan tusen år. En gammal milsten står fortfarande kvar och minner om hur resenärerna en gång kunde ha koll på resetaxan. Jag njöt av varje kilometer. Och så kom jag då fram till Blekemossa, en av Skånes viktigaste knutpunkter förr i tiden, se kartan. Här mötte nämligen riks-

vägen norrifrån mot Lund riksvägen från Helsingborg till Blekinge. I dag finns bara en modern bondgård på platsen, förr fanns en krog och hästbyteställe av dåligt rykte här. Så här skrev resenären Christian Mohlbeck år 1812 när han passerade:

”Motgång hade vi haft tillförene; men den kännbaraste väntade oss vid Blekemossa gästgifvargård. Jag trodde mig nu vara ganska återhållsam, då jag endast begärde mjölk och ägg — men kors! Sådant fanns ej. Dricka? —

Lika så litet. Vatten? ... det fingo vi ändteligen rätt orent och jordblandadt, men en spik, som vi behöfde till vår vagn, fanns icke på hela gästgifvaregården. Husets ut- och invärtes svarade ungefär till vattnets beskaffenhet; inbyggarena sjelfva voro föga angenäma och behagliga. … Dock lemnade jag den med den önskan, att aldrig komma till Bleckemossa utan matsäck och flaskfoder. Hvad de öfriga Skånska gästgifvargårdarne på denna väg angår, voro de första på slätten rätt drägliga; men de sednare täflade med Blekemossa.”

18 aug 2018

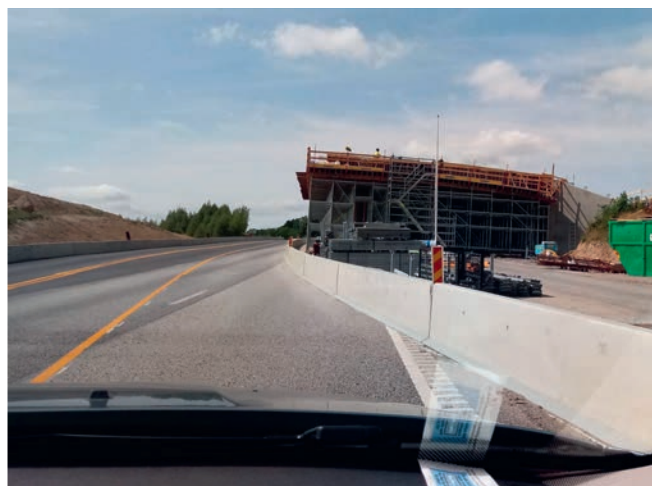
Äntligen en grillkväll. Men för säkerhets skull iklädde jag mig en brandhjälm från anno dazumal och laddad vattenslang.

19 aug 2018

I går grillkväll i liten skala - i dag en grillfest för 51 glada, budade personer på Bergdala och med betydligt mer kött att grilla - en hel gris. Men vi fixade det och festen blev lyckad.

20 aug 2018

På min historiska färd i Skåne i dag häpnade jag över denna enormt bred betongbro som man bygger över den stora vägen någon mil väster om Skurup. Det finns nämligen inga anslutande vägar till denna bro. När jag senare på dagen åter passerad platsen tillsammans med kunskapare från trakten fick jag reda på att detta är en bred bro för viltet att ta sig över vägen. Helt fantastiskt! Här ska alltså dovhjortar, kronhjortar, rådjur och vildsvin på ett säkert sätt ta sig över en trafikled.

21 aug 2018

VAD HÄNDER HÄR? Två foton från gårdagens jakt på våra försvunna skånska befästningar från 1200-talet. Jan Lensinger och Håkan Cerne blickar ut över forna sank- och sjömar-

ker som någonstans i närheten döljer en spännande skånsk medeltidshistoria.

På den andra bilden är vi också på jakt efter en sedan århundraden dold medeltida föregångare till ett berömt skånskt 1500-tals slott.

Granskogen stod så tät att vi nästan fick krypa hundra meter. Men vad gör man inte när man fått vittring på en hittills gömd historia.

29 aug 2018

Passerade på min morgonpromenad i dag förbi Krokbäcksparken och tog detta foto. Redan de gamla egyptierna hade uppfunnit lodstocken och vattenpasset men nyheten har ännu inte nått Malmö!

30 aug 2018

Tiden går, släkter förändras obönhörligen för alltid. Nya medlemmar kommer, andra går. I dagens hektiska slit- och slängsamhälle glömmer man nog inte så sällan bort sin egen släkts historia. Och så står man kanske där en dag och undrar varför man inte passade på att fråga om olika saker när nära och kära fortfarande trampade denna jord.

År 2015 gjorde jag 23 videoprogram om hur man går till väga när man släktforskar. Några av filmerna handlar om hur du själv ska kunna arbeta vidare med att säkra din släkts historia. Bl.a. ett avsnitt om hur du intervjuar dina äldre släktingar. Du hittar det videoinslaget genom att klicka här!

Givetvis är alla filmerna i mitt släktforskningsprogram helt gratis. Du hittar alla filmerna samlade här!

Filmerna B1 - B4 är tips på hur du själv utan något släktforskningsprogram kan börja säkra information om din egen släkt i gången tid.

3 sep 2018

Var i går i Ullared med tre damer; hustrun, dottern och dotterdottern. Rastade för picknickfrukost på samma ställe som min mor och hennes väninna Aly rastade 1942 mitt under brinnande krigstider. De var på cykeltur från Malmö till Östergötland. Enligt dagboken nådde de i stark motvind första dagen fram till Halmstad. Fotot från 1942 är den branta nerförsbacken in i Halland som vi också färdades på i går. Dock utan stenläggning och betydligt snabbare.

Vi ankom till GeKås vid 9-tiden. Det var söndag morgon så ingen kö och vi kunde köra racerbana inne i varuhuset. Givetvis lunch på

tredje våningen redan 11.20 innan rusningen. Därefter blev det trångt i varuhuset, riktigt trångt. Men vad gjorde det – vi hade ju redan köpt det vi planerat. Parkeringsplatsen, när vi lämnade 13.20, var knöfull.

En bra och medveten tajming för ett söndagsbesök – att komma i rätt tid till Ullared. Gick det med vinst? Efter det att bensin och mat var betalda för hela sällskapet gjorde jag och hustrun en ren vinst på minst tusen kronor jämfört med Malmöaffärer. Inga onödiga prylar – och så en trevlig utfärd med de yngre generationerna.

4 sep 2018

En av tandläkarna hos ”min tandläkare” har gjort denna lilla utställning i väntrummet. En både tänkvärd och kul grej. Här har man omvandlat några av våra vanligaste ”onyttiga” matvaror till antalet sockerbitar de representerar. Tid till eftertanke.

5 sep 2018

Jag hade förmånen att vara redaktör för Malmö fornminnesförenings årsskrift 1978-1981 tillsammans med den otroligt duktige skriftställaren Helge Andersson. Skannade i kväll en mängd gamla foton, däribland ett med redaktören själv i arbete i sommartorpet, snickardrängens gamla torp till Hörlinge gård i Göinge år 1980.

Det är inte klokt vad utvecklingen har gått fram. Här sitter jag och skriver ett manus till fornminnesföreningens bok med en då hypermodern elektrisk skrivmaskin av en mer bärbar typ. Vita Tippex-band ses på maskinens sidor, beredda att användas om man skrev fel.

Sex år senare skulle jag bli en av de första att köpa in en dator till Malmö museer. Den första datorn anskaffades till fotoarkivet - sedan blev det min tur. Hände ofta att folk knackade på dörren, öppnade den och för gäster visade upp mig och min dator med orden *”Här sitter min chef med sin leksak.”* Så sent som 1992 satt Malmöpolisen och skrev ut sina rapport på vanlig skrivmaskin med karbonpapper för att göra kopior.

6 sep 2018

Efter min guidning i dag av en pensionärsgrupp till de platser i Malmö city där det under medeltiden stått kloster och kapell var det tid att besöka min gode vän Jan Lensingers boksläpp på Kommendanthuset. Jan har i sitt förlag Petesso kommit ut med boken ”Officersmässen. En kulturskatt att minnas”. Boken är riktigt bra. Här presenteras inte bara många

spännande recept på maträtter som serverades på officersmässarna utan också den kulturhistoria som officersmässarna faktiskt har förmedlat genom tiderna.

7 sep 2018

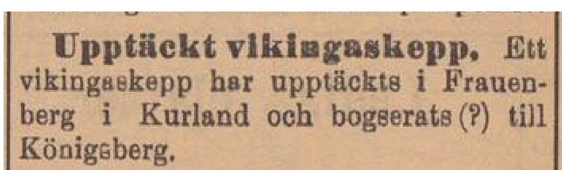
Hemmet omgjort till en fotoateljé när hustrun och dottern plåtar och lägger ut föremål på "Blocket". Västgötaspetsen Eskil såg något ointresserad ut, liksom husse.

7 sep 2018

Det är kul att läsa gamla dagstidningar. Håller på att plöja tidningen Arbetet för år 1896. Kungliga Biblioteket har nu fått 30 miljoner från privat donator så att man kan digitalisera alla dagstidningar i Sverige som inte är så nya att upphovsrätten finns kvar. Man har redan tidigare lagt ut en hel del digitaliserade tidningar och ni finner dem här: http://tidningar.kb.se/

Jag har varit med om att både gräva ut vikingaskepp och att rekonstruera sådana i full skala, fullt seglingsbara. Men jag har aldrig

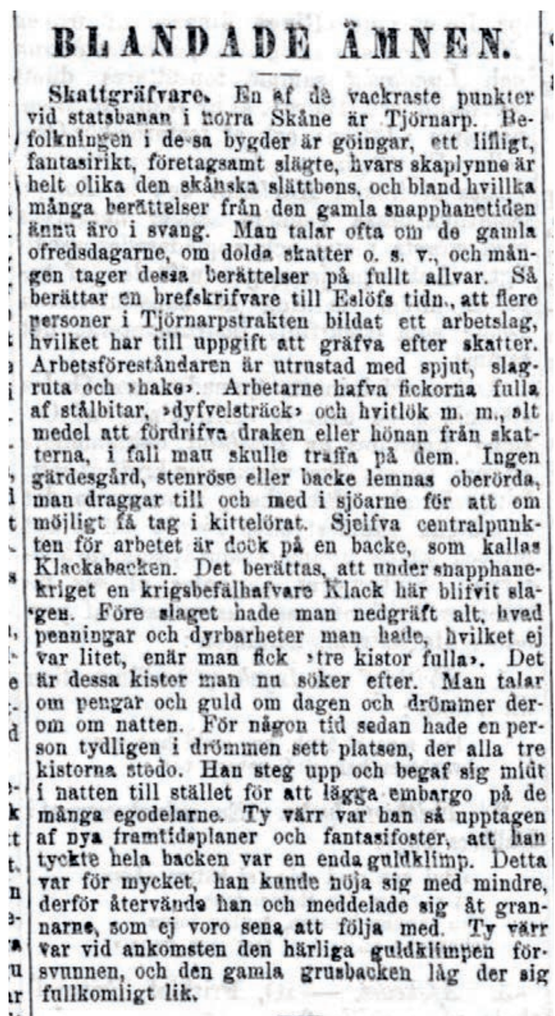
Upptäckt vikingaskepp. Ett vikingaskepp har upptäckts i Frauenberg i Kurland och bogserats (?) till Königsberg.

hittat ett tusenårigt vikingaskepp som fortfarande varit seglingsbart. Därför blev jag något förvånad över denna notis jag fann i Tidningen Arbetet den 21 april 1896. Möjligen var skeppet något murket eftersom man var tvungen att bogsera det.

8 sep 2018

I Aftonbladet den 14 november 1882 kunde man läsa om en i skånska Tjörnarp nystartad förening med uppenbart arkeologiskt intresse. Det var kanske snarare frågan om rovgrävare! Man hade garderat sig mot gravhögarnas hemska innevånare som kunde uppenbara sig i form av farliga drakar och hönor. Medlemmarnas fickor var fyllda av vitlök och annat som skulle jaga bort dessa, fornlämningarna spöklika väktare.

Jag har själv som arkeolog grävt ut några gravhögar men har aldrig haft vitlök i fickorna. Uppenbart har jag haft tur som sluppit från dessa monster. Läs om dessa skånska "arkeologer" här:

BLANDADE ÄMNEN.

Skattgräfvare. En af de vackraste punkter vid statsbanan i norra Skåne är Tjörnarp. Befolkningen i dessa bygder är göingar, ett lifligt, fantasirikt, företagsamt slägte, hvars skaplynne är helt olika den skånska slättbons, och bland hvillka många berättelser från den gamla snapphanetiden ännu äro i svang. Man talar ofta om de gamla ofredsdagarne, om dolda skatter o. s. v., och mången tager dessa berättelser på fullt allvar. Så berättar en brefskrifvare till Eslöfs tidn., att flere personer i Tjörnarpstrakten bildat ett arbetslag, hvilket har till uppgift att gräfva efter skatter. Arbetsföreståndaren är utrustad med spjut, slagruta och »hake». Arbetarne hafva fickorna fulla af stålbitar, »dyfvelsträck» och hvitlök m. m., alt medel att fördrifva draken eller hönan från skatterna, i fall man skulle träffa på dem. Ingen gärdesgård, stenröse eller backe lemnas oberörda, man draggar till och med i sjöarne för att om möjligt få tag i kittelörat. Sjelfva centralpunkten för arbetet är dock på en backe, som kallas Klackabacken. Det berättas, att under snapphanekriget en krigsbefälhafvare Klack här blifvit slagen. Före slaget hade man nedgräft alt, hvad penningar och dyrbarheter man hade, hvilket ej var litet, enär man fick »tre kistor fulla». Det är dessa kistor man nu söker efter. Man talar om pengar och guld om dagen och drömmer derom om natten. För någon tid sedan hade en person tydligen i drömmen sett platsen, der alla tre kistorna stodo. Han steg upp och begaf sig midt i natten till stället för att lägga embargo på de många egodelarne. Ty värr var han så upptagen af nya framtidsplaner och fantasifoster, att han tyckte hela backen var en enda guldklimp. Detta var för mycket, han kunde nöja sig med mindre, derför återvände han och meddelade sig åt grannarne, som ej voro sena att följa med. Ty värr var vid ankomsten den härliga guldklimpen försvunnen, och den gamla grusbacken låg der sig fullkomligt lik.

10 sep 2018

I dag blev det en ny besökare i min gröna soffa. Denna gång Åke Persson, engagerad i Skånes spelmansförbund men också intresserad av historia och arkeologi. Det blev talat om diverse trycksaker men mest om vikingakungen Harald Blåtand.

10 sep 2018

Hur har professorn tänkt här? Denna staty föreställer Jarlabanke i Täby och är gjord av konstnären Stig Blomberg som också blev professor vid Konsthögskolan,

Jarlabanke är den berömde storman som på 1000-talet var härskare i Täby och som rest ett flertal stenar över sig själv. Han levde alltså i slutet av vikingatiden och vad är då mer naturligt än att utrusta honom med en bronsålderslur, en bronsålderhjälm med horn och ett kort, typiskt bronsåldersssvärd, alla typiska bronsåldersattribut tvåtusen år innan han levde.

KULTURBILDER.WORDPRESS.COM

Skulpturen Jarlabanke av Stig Blomberg

Stig Blomberg föddes 1901 i Linköping och arbetade under hela sitt liv som skulptör och bokillustratör. Hans skulpturer finns på många håll i Sverige och många av dem har en nationalromantisk präge...

11 sep 2018

Så var det i går dags för Skånska Akademiens första höstmöte på Grand Hotel i Lund. Under sedvanliga gemytliga och intresseväckande diskussioner fortgick mötet ett antal timmar innan det var dags för den gemensamma måltiden i Grands restaurang.

På bilden med utsikt över en del av Lund ses bl.a. till vänster Cajsa S Lund (historisk musik

och arkeologi), Peter Linde (astronomi), Jonas Frykman (etnologi), Sven-Olle R Olsson (gastronomi), Anne Landin (byggproduktion).

På kortändan tronar Skånska Akademiens director Martin Martinsson (musik och kultur) och på hans andra sida Anna Alsmark (författarskap och journalistik) och Rolf Lindroth (ekonomin och bankväsen). På den andra bilden är Leif Hjärre (egyptologi) till vänster involverade i samtal med Bengt Knutsson (österländska språk). Skånska Akademiens motto är ju i allra högsta grad ”Skåne i omvärlden och omvärlden i Skåne”.

Mina filmglimtar från vänföreningens utfärd 2018 till Ven hittar ni om ni klickar här!

14 sep 2018

Det hände sig en gång att jag blev arg över det faktum att när man talade om Skåne i modern tid var det bara Öresundsregionen som nämndes. Men Skåne är mer än så. Då slog det mig att man borde räkna ut Skånes mittpunkt, en punkt som verkligen kunde representera hela Skåne. Detta skedde också 2007. Hur göra detta? Jag gjorde ett dataprogram

som skulle kunna räkna ut landskapets tyngdpunkt. Spänningen var stor när sökmarkeringen vandrade över datorskärmen alltefter-som beräkningarna i datorn gjordes. Så sa det ”ping” och platsen visade sig vara den dåvarande Ankdammen i Höör.

Resultatet tog jag med till Skånska Akademien som genast sände ut två ledamöter, Sven-Olle Olsson och mig, för att undersöka. Vi träffade Höörs ledande politiker och ansvariga tjänstemän. Höör beslöt att resa ett monument på platsen och Skånska Akademien beslöt att instifta ett pris, Skånes Medelpunkt, som varje år skulle utdelas till en skåning som lever upp till Akademiens motto: *”Skåne i omvärlden och omvärlden i Skåne”*.

Monumentet tillverkades av konstnären Lars Ekholm och invigningen skedde i oktober år 2009. Landshövdingen avtäckte skapelsen. Var då detta den rätta platsen? Akademiledamoten Rolf Lindroth sökte med en slagruta och minsann fann han inte ett i jorden dolt järnklot exakt där monumentet står. Beviset var klart.

Detta klot måste innehålla Skånes samlade kulturmassa. Klotet går därför sedan dess som ett årligt vandringspris, *”Årets Medelpunkt”*, till välförtjänta pristagare.

I år får Ewa-Gun Westford det, en polis som inte minst på ett förtjänstfullt sätt vidarebefordrar information via massmedia på ett sakligt och intresseväckande sätt till allmänheten. Det hela är ett arrangemang av Skånska Akademien, Åkersberga stiftsgård i Höör och Höör kommun. Det börjar lördagen den 6 oktober klockan 11.30 i Åkersberga stiftsgård inne i Höör. Klockan 13.00 samlas sedan alla vid monumentet invid stiftsgården. Är då solen framme kan man se hur solstrålarna exakt på minuten spränger genom monumentets tittglugg. Till detta gratisevenemang på Åkersberg är alla hjärtligt välkomna! Vill man därefter deltaga i mat med dessert i Åkersbergs stiftsgård antecknar man sig och betalar för detta. Måltiden avslutas med ett kåseri av akademiledamoten, etnologiprofessorn Jonas Frykman.

Bilderna visar avtäckningen av monumentet 2009 samt hur Rolf Lindroth hittar järnklotet.

18 sep 2018

Så var gåsagillet år 2018 inbokat i november på Hurva anrika gästgiveri. Bilden från förra året. Här serveras alltid en av Skånes godaste gåsmiddagar, med mycket gås av fantastisk krögare med stab - och lokalerna andas skånsk

kulturhistoria. Till och med en gammal tygklädd träsoffa att sträcka ut sig på. Det ni!

19 sep 2018

Bokhyllan är en fantastisk uppfinning. Konsten att lagra en mängd böcker på minimalt utrymme. Bilden visar innehållet i en av mina bokhyllor.

Stor renovering gäller i hemmet. Under några veckor har jag målat huset exteriört, oljat dörrarna och fixat taket. Nu ska golvet inomhus bytas ut och innertaken målas - ett inte helt lätt projekt. Huset rymmer 16 bokhyllor från golv till tak. Många av dessa måste tillfälligt tömmas

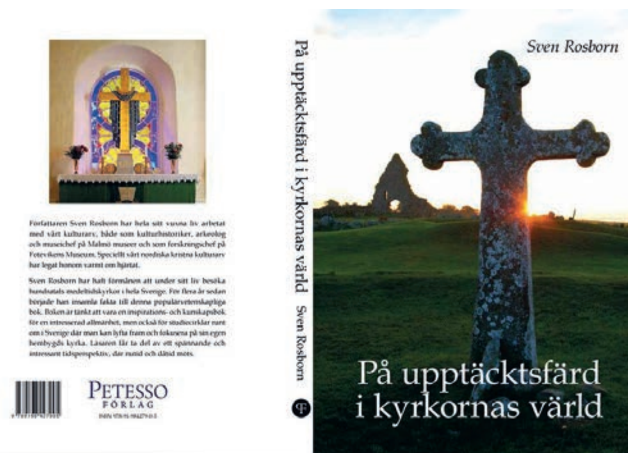

och flyttas för att bereda plats för utövandet av mina kunskaper som golvläggare.

Visst - den digitala lagringstekniken är fantastiskt bra när man snabbt ska söka efter något i böckernas värld. Men den går trots allt inte upp mot att hålla en bok i sin hand. Känslan man får i händerna när man vänder blad, strukturen på pappersbladen, den angenäma doften av bok (om inte en tidigare ägare varit serierökare) och glädjen att bläddra i en flera hundra år gammal bok på samma sätt som flera andra generation gjort tidigare i deras dåtida sökning av kunskaper. Nej, boken och bokhyllan är något heligt för mig. .... Och just nu en kraftprövning av stora mått.

19 sep 2018

Efter flyttning av tre bokhyllor med innehåll är det nu tid att pausa och syssla med andra arbetsuppgifter. I morgon, torsdagen 20:e sep 13.30-15.30 ska jag deltaga i Limhamns församlings ”Öppna hus” i Församlingshuset, Linnegatan 17. Efter en kort andakt och kaffe har jag lovat att hålla ett föredrag om medeltida kyrkor i Malmö och också berätta om min senaste bok *”På upptäcktsfärd i kyrkornas värld”*. Den är en populärvetenskaplig bok som handlar om kristna seder under tvåtusen år och också om vad man kan upptäcka i våra spännande medeltida kyrkobyggnader - men bara om man känner historien!

19 sep 2018

Min gamle vän Jan Lensinger och hans Petesso förlag kom för en kort tid sedan ut med boken *”Officersmässen. En kulturskatt att minnas”*. Självklart förärade han mig ett antal av dessa böcker. Och självklart har hustrun och jag börjat smygtitta på några recept i boken.

23 sep 2018

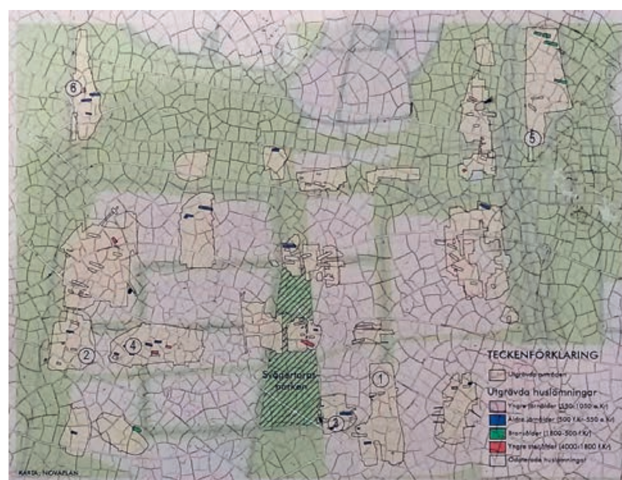
Promenerade i dag till Svågertorp. Undanskymd bakom höga hallbyggnader för stormarknader ligger något som kallas för Svågerstorpsparken. En helt omotiverad grön plats som i princip ingen människa beträder när man går mellan bilen och stormarknadsaffärerna. Här slog stadsplanerarna till för så där tjugo år sedan. Arkeologerna hade hittat mängder med långhus från forntiden. Nu skulle man permanent visa detta för alla Malmöbor. Man förde upp en långhusstomme av trä för att markera platsen för ett gammalt långhus. Se mitt foto från 2003. Tro inte att man satte ihop stolpar och bjälkar som man gjort för tusentals år sedan. Nej, här var det galvaniserade vinkeljärn som höll upp det hela.

Foto från 2003. I dag 2018 är huset borta.

När jag såg platsen i dag noterades att långhuset är borta. Kvar är bara de trämarkeringar av ett annat långhus som man byggt upp bredvid det första. Att människorna var miljövänliga i forntiden har man tydligt framhållit genom att placera en metallpapperskorg framför den forna ingången till detta långhus. Ger en härlig känsla av historisk kontinuitet på platsen.

Skyltarna är krackelerade och mycket illa medfarna. Vem läser dessa i dag? En skylt berättar att man hade brunnar på den tiden! Miljön är häftig – skylten är placerad bredvid en rund träupphöjning som är täckt överst med fastspikade bräder. Hur fick man då upp vattnet kanske någon frågar. Jag vet inte - blir mitt svar. Pedagogiskt så det sprakar om det.

Under vikingatiden hade man små hus nedgrävda i marken, s.k. grophus – oftast ca 4x5 meter. Minsann har man inte i Svågerstorpsparken rekonstruerat hålet till ett sådant hus. Men det är väldigt litet. Jag har grävt ut många grophus men aldrig så små. Väggarna är av gjuten betong, trappstegen ner till vikingens boning är fyrkantiga betongplattor och i hörnet finns ett gjutjärnsgaller för att vattnet ska rinna bort. Tre trästolpar med genomruttna nederdelar visar att man tydligen under vikingatiden, förutom gjutjärn och betong också hade trä i sina byggnader. Informationsskylten är svår att nå – en stor buske har växt upp invid den. Men det gör inget – skylten är så illa medfaren att man inte kan läsa den.

Snälla Malmö stad – ta bort detta pinsamma monument över misslyckad pedagogik när det gäller vår kommuns riktigt gamla historia.

24 sep 2018

Klockan 6.50 i dag den 24 september 2018 öppnades bron vid Öresund vid den svenska sidan. Den är, enligt de som tagit sig över den, något skakig att färdas på. Resenärerna kan dock vara lugna eftersom byggarna, något övermodigt kan tänkas, har garanterat att den kommer att stå till dess världen går under. Men alla släpps inte in på motsatta sidan utan noggrann kontroll av passen. Man vill ju inte ha in en massa oönskade *”bergriser”* och *”rimturser”* i sitt land på andra sidan bron.

Brokontrollanten är tämligen rik; hans tandläkare har ersatt hans tänder med sådana av rent guld. Det sägs att han alltid är på vakt eftersom han behöver mindre sömn än en fågel och han ser hundra mil framåt och har märkligt nog en utmärkt syn även på natten. Hans hörsel är också bättre än hundarnas eftersom han ständigt irriteras av att höra hur både gräset på marken och ullen på fåren växer.

Tullaren har också låtit installera en effektiv säkerhetsanordning. Han har ratat elektroniska larm och använder sig i stället av en stor lur som brölar effektivt när fara hotar.

Kanske behövs nu en förklaring till den kanske obegripliga texten ovan:

Fotot är taget i riktning mot tullstationen vid Öresundsbron. Bron är *”Bifrost”*, regnbågen, som går mellan människornas värld *”Midgård”* till gudarnas värld *”Asgård”*. Det är gudarna *”Oden”*, *”Vile”* och *”Ve”* som byggt den och väktaren med guldtänderna är asaguden *”Heimdal”* som med sitt *”Gjallarhorn”* kan larma gudarna om jättarna och annat otyg (*”bergriser”* & *”rimturser”*) anfaller över bron. Allt enligt den fornnordiska gudaläran.

24 sep 2018

I dag har jag varit aktiv på Wikipedia som både författare och bildleverantör i 11 år 10 månader och 7 dagar. När jag började skriva på Wikipedia var detta ett föraktat uppslagsverk.

SV.WIKIPEDIA.ORG
Användare:Sven Rosborn – Wikipedia
Jag heter Sven Rosborn. Uppvuxen i området Ellstorp i Malmö. Här fanns många små och stora personligheter, bl.a. den senare författaren Björn...

Vanliga ”dödliga” kunde minsann inte skriva fakta! Inte minst en hel del lärare opponerade sig mot Wikipedia.

Medvetet undanhölls informationen om att varje artikel och varje ändring av befintlig artikeltext utsätts för hård öppen granskning och rättning av alla, inte minst de som behärskar just det ämnet. Till varje artikel finns det därför en öppen diskussionssida. Ve den som inte kan försvara sina faktauppgifter på dessa sidor. Striden kan bli hård men faktauppgifterna vinner alltid. Själv har jag tillsammans med andra fört en långvarig kamp när det gäller ”Ale stenar” och ”Sliprännor”. Resultatet är i dag att dessa artikeltexterna vilar på ett bra faktaunderlag.

Du kan se mina artiklar och mina donerade foton genom att klicka här!

24 sep 2018

Innertaket är målat och likaså alla fönstren. Och nu äntligen har det nya trägolvet anlänt. 14 tunga och långa paket. Nu ska träet ”goa” till sig i 48 timmar innan läggningen påbörjas. Ska bli riktigt kul att få jobba med hantverk och inte bara sitta framför datorn.

Fast det blir nog rätt så mycket småstunder framför den digitala apparaten. När man job-

bar med händerna (och då menar jag inte med tangentbord och mus) får man tid att fundera kring mycket, inte minst historiska frågor. Inte vem som ägt den gamla klockan bakom mig. Den har jag redan spårat till en av mina anfädrar som 1795 flyttade in i Kullatorpet i Småland. Nej, istället är det en betydligt äldre historia som är aktuell, som t.ex. vad den hittills okände brodern till Harald Blåtand som vi nu plötsligt hittat egentligen hade för sig.

27 sep 2018

Julen 1956 fick jag i julklapp ett elektriskt tåg. Ett Märklintåg! Min far och jag byggde upp den första anläggningen på en hög platta som stod bakom dörren och som kunde tas ner när så behövdes. 1980 förvandlade jag denna anläggning till en nerfällbar vägg och sedan blev det många stunder med barn och barnbarn. Se en tågfilm här!

28 sep 2018

Fredag kväll, tidsschemat med att lägga nya parkettgolv håller. Hälften av golven lagda. Vardagsrummet klart och där befintliga bokhyllor är uppe igen och alla böcker dammsugna och ordnade i rätt historisk tidsföljd. Bilden visar en av många bokhyllor.

Hittade en bok som det var länge sedan jag läste, vad sägs om denna: *”Christiern II:s Arkiv. Handlingar rörande SEVERIN NORBY och de under hans ledning stående krigsföretagen mot Sverige. Utgifna af N. J. Ekdahl, Bat. Pred. vid K. Sv. Garde. Stockholm Tryckt hos Johan Hörberg 1835”*.

Severin Norby var Christian II:s amiral som startade upprorskriget i Blekinge och Skåne 1525 för att återinsätta sin älskade kung och bekämpa den otäcke pojkkungen Gösta i Sverige.

Ska bli en fröjd att senare i kväll åter få öppna denna bok och läsa alla återgivna, spännande brev från tidigt 1500-tal, skrivna på gammeldanska och plattyska.

4 okt 2018

Jag sitter i styrelsen för Skånes arkivförbund och kan konstatera att denna organisation har medarbetare som under arkivchefen Anna Ketolas ledning verkligen arbetar hårt med att säkra och föra ut vår skånska historia.

Vi har många arkiv i Skåne. Tonvis med handlingar som berättar vår skånska historia. Arkivens innehåll kan utgöra intressanta studiematerial för skolorna. Skånes Arkivförbund är ett arkiv som förvarar handlingar från många föreningar och organisationer.

Sådana arkivhandlingar från främst 1900-talet kan vara intressanta studiematerial för skolelever. Men kommer inte skolan till arkiven får arkiven komma till skolan - med digital hjälp. Man har därför påbörjat ett projekt där man på

internet lagt ut ett antal akter som med olika frågeställningar för eleverna och med lärarhandledning kan vara studiematerial i klassrummen. Projektet har nyss startat så man har än så länge bara material från tre skånska kommuner men arbetet pågår och avsikten är att man ska ha med material från alla skånska kommuner.

10 okt 2018

Två gamla vänner, långt och lite kortare möts. Bengt Mårtensson, ägare till handelsträdgården *”TrädgårdsPaletten”* på Kulladal i Malmö, tillsammans med författaren.

10 okt 2018

Skånska Bokmässan är nu på lördag 13 okt 2018. Adressen är Arkivcentrum Syd vilket ligger i Lund strax öster om motorvägen. Själv håller jag klockan 10.45 föredrag för Lunds domkyrkas vänner i Domkyrkoforums fina lokaler strax söder om domkyrkan. Jag kommer här att berätta om min senaste bok *”På upptäcktsfärd i kyrkornas värld”*.

Efter föredraget ilar jag till Arkivcentrum Syd för att inte minst träffa bekanta från många av Skånes hembygdsföreningar som står här med sina nya, spännande bokalster.

10 okt 2018

År 1995 började jag som forskningschef på det då nystartade Fotevikens Museum. Museet hade egentligen börjat skissas på redan tio år tidigare genom att en grupp marinarkeologiskt intresserade personer bildat en förening, SVEG, för att främja arkeologiska undersökningar under vatten utmed Skånes kust. Eldsjälen bakom detta var min gode vän Björn Jakobsen. Ett stort antal entusiaster blandat med mera pro-

Skeppsteknologi

fessionella dykare anslöt. Under åren växte verksamheten till att bli Sydsveriges största marinarkeologiska verksamhet med egna båtar och mängder med utrustning. En kartering av förlisningar runt Skånekusten blev till en databas *”MIR”* med mer än 1800 registrerade förlisningar och olyckor från mitten av 1700-talet till nutid.

När jag tillträdde höll man just på med ett gigantiskt sammanställningsarbete och jag blev insatt som redaktör för att slutföra detta. För att

få ett effektivt skydd för plundringar av vrak hade man nämligen beslutat att göra ett kursmaterial tillsammans med Svenska sportdykarförbundet. Ju fler seriösa dykare som fick insikt i det dolda kulturarvet och hur det skulle behandlas och skyddas, desto större reellt skydd menade man att vraken skulle få.

Det blev 21 tryckta häften om marinarkeologi och till varje häfte fanns en informationsvideo på ca 10 minuter vardera. 14 av dessa häften finns som nedladdningsbara pdf-er på Foteviкens museums hemsida. Är ni intresserade av materialet hittar ni det genom att klicka här!

11 okt 2018

Åter besök av en intressant, inte helt okänd personlighet i vår gröna kändissoffa. Efter Martin Anderssons boksläpp i kväll följde Robert Wahlström med mig hem för att vi skulle kunna avhandla historiska frågor. Robert är pappa för FB gruppen *”Malmö, ett historiskt perspektiv”* och *”Den skånska historien”* m.m. och han är också sekreterare i Skånska Akademiens vänförening. Det blev en hel del diskussioner om Harald Blåtand, Malmöhistoria och annat intressant. I soffan ses också västgötaspetsen Eskil (som verkade tämligen ointresserad av vår historiediskussion) samt hustrun Christina.

14 okt 2018

Lägger nu sista handen vid mitt nästa föredrag. Nu på torsdag den 18 okt 2018 kl 19.00 kommer jag att hålla ett öppet föredrag på Västra Ingelstads bibliotek: *”Utblickar från en kyrkbacke”*. Det är fri entré och man bjuder på kaffe och kaka. Arrangörer är Västra Ingelstads Bibliotek och Oxie härads hembygdsförening. Det kommer att bli mycket kulturhistoria från

bl.a. Söderslätt och kanske presenterar jag någon eller några hittills okända fornlämningar.

18 okt 2018

Mitt föredrag i kväll i Västra Ingelstads bibliotek drog fullt hus när jag talade om ”V:a Ingelstad. Utblickar från en kyrkbacke”. Några bilder från en del av föredraget:

V:a Ingelstads altarskåp med enbart målade bilder av sjukdomshindrande helgon på skåpsdörrarna. Vad gör de här i en landsortskyrka?

Månstorps gavlar och dess herre Esge Bille och Malmöhäxan Gyde Spandemager år 1543. Vad har de gemensamt?

Spökvären i V:a Ingelstad härjade på natten. Vem har dokumenterat honom på 1800-talet?

20 okt 2018

Så har midnatts klockslag svunnit ut. Sitter och bläddrar i foton från 60-talet. Bilder på datorskärmen av för alltid försvunna vänner och familjemedlemmar ger så här djupt in i natten tid till eftertanke. Visst blir man sorgsen i hjärtat. Men så finns hon här också på skärmen - Joan Baez - hon som alltsedan hon började framträda på 60-talet varit min stora favorit. Med datorns hjälp kan man lätt plocka ut hela hennes repertoar - i min ungdom för länge sedan var det dyra lp-skivor som behövdes inköpas för att höra hennes röst och hennes ofta tänkvärda texter, ofta lånade från Bob Dylan. Klicka här för ett smakprov!

20 okt 2018

Lördagsmys i soffan med Eskil.

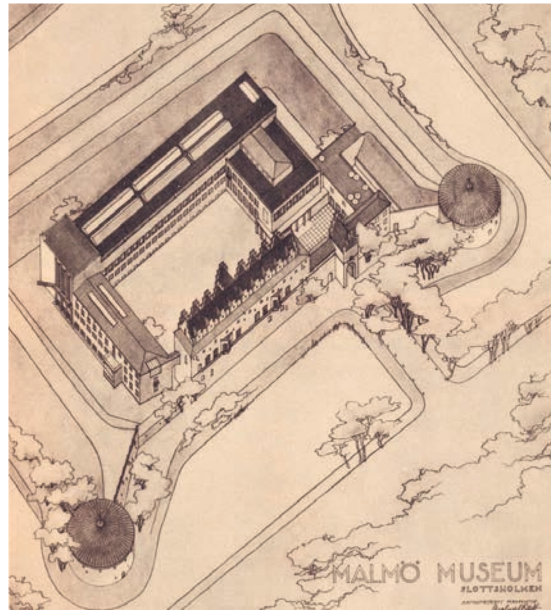

22 okt 2018

”Slappe-tid” framför TV efter ett 1½ timmes telefonmöte om hur man bäst levandegör vårt arkeologiska kulturarv. Då är det skönt att efteråt koppla av med den trogna vännen Eskil och med matchen Rosengård-Piteå. Rosengård vann med 1-0 och nästa gång avgörs vem som blir svenska mästare. Fotbollsstjärnan Seger var som vanligt Rosengårds verkliga ankare. En spännande match. Heja svensk damfotboll. Bu på alla (inklusive Zlatan) som degraderar denna sportgren genom att ständigt bara framhålla den manliga varianten.

22 okt 2018

För nästan exakt 30 år sedan medverkade jag i ett radioprogram i Malmö närradio och berättade då om Malmö museums långa historia. Du kan höra det genom att klicka här!

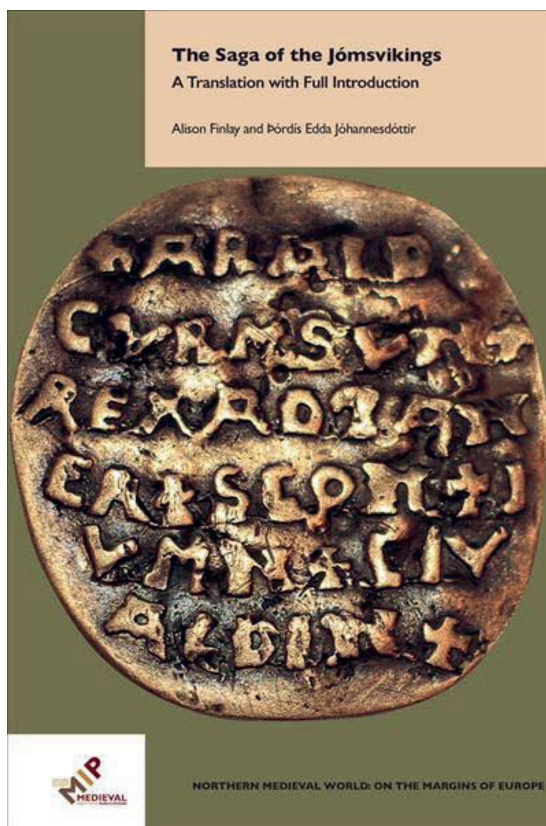

22 okt 2018

Nu har en ny, intressant bok om Jomsvikingarnas saga (och då också om Harald Blåtands tid) kommit ut. Ansvarig är Alison Finlay, professor vid Birkbeck, University of London. Som ni ser har bokens omslag en bild av Haralds guldplatta. Detta har väckt stor irritation i Danmark.

När universitetet ville ha med en bild av guldplattan i boken rådfrågade man Rigsarkivet i Köpenhamn. Det blev tvärstopp. Guldplattan var en förfalskning. Då tog man, som seriöst universitet, direktkontakt med Tomas Sielski och fick då en bild av plattan och samtidigt information om det faktaläge som finns. Efter detta var det för universitetet ingen tvekan om att bilden skulle vara med, nu dessutom som omslagsbild. När detta kom till tjänsteman på Rigsarkivets vetskap gick man ut och varnade olika personer som hade samröre med boken för ”förfalskningen”. Det ska noteras att man från Rigsarkivets sida aldrig velat se föremålet, ej heller ta del av vårt stora källmaterial om detta unika fynd.

Jag kan därför konstatera att Londonuniversitetet, till skillnad från Danmarks ledande

arkivinstitution, har handlat som seriösa forskare förväntas göra – att sätta sig in i fakta innan man sprider falska rykten. Detta gör mig samtidigt ont som forskare eftersom jag under hela mitt arbetsliv inom museivärlden har räknat danska kolleger, från riksantikvarier ner till ”vanliga” arkeologer, som mina vänner.

Vad det gäller Tomas och min bok om Harald Blåtands grav ligger den nu för bedömning hos större förläggare. Processen kommer dock att ta tid eftersom det t.ex. också måste till översättningar på lämpliga språk.

25 okt 2018

Höll ett föredrag i dag om Malmös historia från sillafiske till Kockums. Här en person som uppskattade vad jag berättade om.

26 okt 2018

I eftermiddags var det dags för Bo Jørgen Nielsen och Åke Persson att sitta i min gröna VIP-soffa. Jag hade bett dem att komma för att de skulle kunna ta del av min information om forskningen som rör boken om Harald Blåtands grav, en bok som ju ligger färdig i manus och arbetslayout. Det är alltid värdefullt att höra olika uppfattningar, speciellt när det gäller ett så fullständigt unikt fynd som detta. Efter mötet kan jag konstatera att de var lika entusiastiska som både jag och Tomas Sielski hela tiden varit ända sedan fyndet av Harald Blåtands guldplatta och hans grav gjordes.

27 okt 2018

En tur till Erikshjälpen för att skänka en del föremål. Då hamnar man också inne i affären med dess fikaställe. Roligt att se hur många som fortfarande är intresserade av att köpa gamla hederliga pappersböcker. Som omväxling

från mitt ständiga fokus på tusenårige kung Harald Blåtand valde jag två böcker om två senare kungar. Boken om tjocke Karl räknar jag med att kunna reta upp mig på ett intressant sätt. Denna kung är nämligen, enligt mig, den sämste av de som suttit på en nordisk tron. Historikern Alf Åberg karakteriserade honom på ett träffande sätt som ”130 kilo ilsket fläsk”.

27 okt 2018

Jag växte upp på Ellstorp i Malmö, tre stora gårdar med mängder med ungar. På området längst bort låg Atleparken. Björn Ranelid bodde där och vi gick i samma skola, Rörsjöskolan, dock inte i samma klass. Calle Rockbäcks barnhemmaplan var också Ellstorp. I den här artikeln har han nämnt både Björn och mig och dessutom visat ett foto där jag lär mig gå på skridskor på den spolade isbanan på Ellstorp.

LOMMA NEWS

Atleparken borde döpas till Björn Ranelids park. Jag har gjort mig förtjänt av det.

CALLEROCKBACK.BLOGSPOT.COM

Björn Ranelid borde vara viking-Malmöpark uppkallad efter sig

Dokumentären om Björn Ranelid i torsdags, har redan retat upp folk. I gårdagens Melodifestival från Malmö jämfördes han med Donald Trump...

28 okt 2018

Åter i dag en trevlig stund i min gröna VIP-soffa. Denna gång var det Thomas Ivarsson som var på visit. Thomas är ett bra ”bollplank” att ha tillgång till när det gäller vår äldre skånsk/danska historia och han har bokstavligt talat hjälp mig ”på fältet” med många spännande efterforskningar.

30 okt 2018

Året 1811 var det ett stort blodbad i Skåne. När jag var museichef i Malmö 1991 gjorde jag en utställning om detta. Utställningen kunde genomföras tack vare engagerade Barainnevånare samt, inte minst, genom konstnären Gert-Ove Petterssons till utställningen specialtillverkade konstverk. Här är ett radioprogram från det året om vad som hände. Det är på 16 minuter men vill du känna till en viktig del i den skånska historien bör du ta dig tid att lyssna. Klicka här och förfasas!

1 nov 2018

År 1987 stod den permanenta medeltidssalen klar på Malmö museer. Jag hade gjort ett fullskalediorama över en stenmurad toalettbehållare och i den satt nattamannen och pratade med besökarna. Jag fick en del kritik då jag använt mig av en uppsvensk röst, tillhörande min arkeologkompis Jörgen. Men kritiken tystnade när man fick höra mitt svar:

”Självklart ska inte nattamannen tala skånska. Ingen skåning var väl så dum att han ville gå och gräva i dass!”

Medeltidssalen är sedan länge borta, så också min uppmurade toalett med nattamannen. Men klicka här så kan ni fortfarande höra hans röst!

1 nov 2018

Efter bondeupproret år 1811 skulle de ”skyldiga” ställas till svars. De var många som satt och pinades på Malmöhus fästning och alla kunde inte avrättas. Därför lottade man vilka som skulle mista huvudet. Mårten Bengtsson drog en nitlott. Han hade varit den som försökt medla i konflikten - nu miste han sitt liv. Han utfördes från Malmöhus i en bödelskärra, har passerat nuvarande Drottningtorget och Värn-

År 1811 utbröt ett bondeuppror i Skåne. Många bönder mördades av husarerna. Två personer lottades ut att mista livet.

hem till Dalby. Här tvingades han i den fullsatta kyrkan hör prästen Gullanders straffpredikan. Denna predikan ansågs så uppbygglig att den trycktes. Gullander blev sedan präst i Malmö S:t Petri.

När jag gjorde utställning på Malmö museer om bondeupproret fick jag Karl-Erik Karlberg att tala in delar av straffpredikan och denna löpte som bakgrundsljud i utställningslokalen. Lyssna gärna på denna - orkar ni inte med hela 8 minuter, lyssna i varje fall på slutet från ca 5 min.

https://youtu.be/YxaNCQarn3Y

2 nov 2018

I dag blev det en liten tur på 25 mil med full kamera- och filmutrustning. Här ses jag i någon annorlunda kroppsställning vid ett kyrkobesök. 4 medeltida kyrkor, tre medeltida kastaler (försvarstorn) och en runsten hanns med. Två bilder av många som togs under dagen ska användas i boken om Harald Blåtands grav. Det var ju gravsmyckningsdag så jag blev bjuden på kaffe och kakor i alla kyrkor. Inte helt fel.

2 nov 2018

Var i dag och fotograferade den unika dopfunt i Löderup i Skåne. Det finns många spännande saker i Skåne. Här ses ett motiv som skildrar en händelse som bland mycket annat fick enormt stor ekonomisk betydelse. Fotot kommer att användas i min bok om Harald Blåtands grav som vi funnit i Polen.

Dopfunten i Löderup på Österlen från andra hälften av 1100-talet är mycket märklig utifrån de motiv som finns på den. Jag gjorde den här filmen efter mitt besök i går. Klicka här om ni vill se den!

3 nov 2018

Jag var på minneslunden på Östra kyrkogården i dag. Upptäckte att det saknades något. Var tvungen att fråga. Fred Åbergs vackra och ståtliga metallskulptur *”Kretsloppet”* lyste nämligen med sin frånvaro. Svaret jag fick:

”Vi har räddat den inomhus eftersom man försökt stjäla den.”

Nu har man alltså vandaliserat min familjegrav genom att riva bort det kristna korset (tidigare hade man vält gravstenen) och nu gjort åverkan på min familjs minneslund. Även om det sistnämnda inte beror på hat mot de kristna utan intresse att sälja koppar visar det på förakt för den kristna gravfriden. Bifogar en bild av *”Kretsloppet”*.

4 nov 2018

I går lördag den 3 nov 2018 besökte jag Västra Ingelstad kyrka söder om Malmö. Min gamle vän Lasse Larsson ville bl.a. ta mig ner till kistorna i kryptan under koret. Det hela blev till en liten film som ni kan se genom att klicka här!

6 nov 2018

Hittade detta exakt sextio år gamla gratulationskort från min kusin, troligen sänt från semesterresa i Grekland. Texten: Till Pristagaren i smörtavlan" hänsyftar till en tävling vi hade på Rörsjöskolan bland 2:e klassare 1958. Vi samlades alla på Grand biograf vid Drottningtorget och såg en informationsfilm om mjölk och smör. Därefter återvände vi till skolan och i varje klass kärnade vi sedan smör. Alla i klasserna fick gå fram och vispa. Tävlingen gick ut på att man skulle göra en teckning som berättade om händelsen.

Den vann jag! Sensationen var ett faktum som tydligen spred sig långt utomlands.

Gratulationskortet har en plastbeläggning med ett grammofonspår för 45-vars skivspelare. Tydligen var det ett danskt företag *"FONOSCOPE Det syngende postkort"* som kommit på idén. Vill ni höra en snutt från detta sjungande postkort kan ni klicka här!

7 nov 2018

Som jag berättat om tidigare har en ny bok om "Jomsvikingarnas saga" kommit ut från University of London. Man har valt att lägga bilden av Harald Blåtands guldplatta på bokomslaget. Detta efter det att man tagit del av information om plattan från oss till skillnad från den medvetna desinformationen som Londonuniversitetet tidigare fått från annat nordiskt håll.

Med intresse noterar jag att denna nya bok om Jomsvikingarna nu säljs internationellt, även på andra sidan jordklotet. Bilden nedan visar reklam för boken från en bokhandlare i Taiwan. Indirekt sprids alltså nu information om Harald Blåtands guldplattas existens över hela världen. Men samtidigt har man inte kunskap om den helt otroliga berättelsen kring detta fynd som i vissa väsentliga delar tillför helt nytt material till vikingatiden. Den historien kommer att publiceras först i samband med vår boks utgivning.

9 nov 2018

Denna weekenden 9-11 nov 2018 är "Arkiv Digital" helt gratis. Allt ni behöver göra är bara att fylla i era uppgifter. "Arkiv Digital" är en mycket seriös källa för inte minst släktforskare - jag kan rekommendera den varmt. Man hittar mycket i "Arkiv Digital", inte minst om Malmö. Så kunde jag t.ex. notera nedanstående uppgift, hämtad från Malmö stadshäktes digra handlingar från perioden 1840-1854. Den 13 maj 1840 skrev man:

"Som under förleden April månad ingen fånge varit förvarad uti Malmö Stadshäkte kan någon fångförteckning för berörda månad icke aflemnas."

Uppenbart var det lite lugnare i Malmö på den tiden än det är i dag.

10 nov 2018

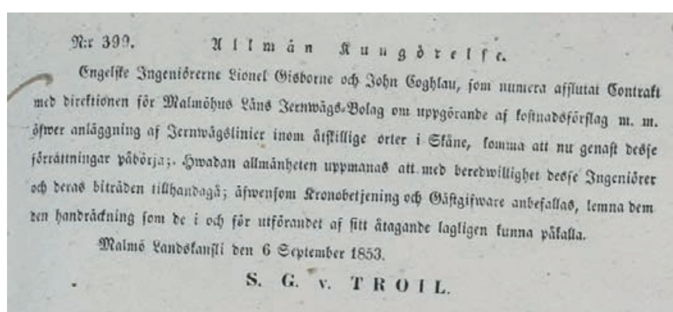
Så har vi då traditionsenligt firat en fullständigt världsunik historisk, skånsk händelse. Vi försöker alltid göra detta så nära den exakta historiska dagen som möjligt, den dag då Skånes historia för alltid skrevs in i historieböckerna. I år var vi bara ett dygn före årsdagen för händelsen som inträffade för 446 år sedan. Som traditionen bjuder firar familjen denna skånska händelse på Hurva gästgivargård med svartsoppa, gås och äppelkaka. (PS Jag räknar inte med krånglet av olika tidskalendrar när jag anger den historiska dagens datum DS)

Men vad var det för världsunik händelse som hände i Skåne för 446 år sedan. Dum fråga kanske eftersom alla som kan sin historia redan vet svaret.

11 nov 2018

”Arkiv digital” har under denna weekend 9-11 nov 2018 varit gratis att använda. Här kan man finna många godsaker. T.ex. landshövding von Troils kungörelse att man nu skulle sätta igång att bygga järnvägar i Skåne. Bl.a. skulle stambanan till Stockholm börja byggas. von Troil ville att den skulle gå över Kristianstad men när han kom med häst och vagn till staden för att förhandla blev han inte insläppt pga. att Malmö var kolerasmittat. De styrande i Kristianstad ville inte ens möta honom utanför staden. Ungefär så här skrev han i sin dagbok: *”Detta föranledde att jag i stället lade järnvägen över Ringsjön vidare norrut.”*

N:r 399. Allmän Kungörelse.

Engelske Ingeniörerne Lionel Gisborne och John Coghlau, som numera afslutat Contrakt med direktionen för Malmöhus Läns Jernwägs-Bolag om uppgörande af kostnadsförslag m. m. öfwer anläggning af Jernwägslinier inom åtskillige orter i Skåne, komma att nu genast desse förrättningar påbörja;. Hwadan allmänheten uppmanas att med beredwillighet desse Ingeniörer och deras biträden tillhandagå; äfwensom Kronobetjening och Gästgifware anbefallas, lemna dem den handräckning som de i och för utförandet af sitt åtagande lagligen kunna påkalla.

Malmö Landskansli den 6 September 1853.

S. G. v. TROIL.

Von Troil var en stor vän av järnvägen. Vad jag inte visste men som framgår av kungörelsen på bilden nedan var att han planerade många andra järnvägsbanor i Skåne redan 1853.

12 nov 2018

Hård dag i dag. 3½ timmes forskarseminarium i Lund. Mats Dengsø Jessen från Nationalmuseet i Köpenhamn höll en föreläsning om: *”Er hallen et hus? – bygningsdualitet i det rituelle miljø i jernalderen”*. Därefter äntrade arkeologerna Katalin Schmidt Sabo & Sofia Lindberg från SHMM, Arkeologerna i Lund, scenen och höll en föreläsning om: *”Fjelie under ytan – de senaste resultaten från Fjelieundersökningen”*.

Både inläggen var väldigt intressanta (även om jag inte delar vissa slutsatser som Nationalmuseet kommit fram till om Harald Blåtands Jelling vilket jag kommer att redovisa i min kommande bok). Det var en fröjd att få höra vad dessa skickliga arkeologer hade att berätta och de gjorde det på ett mycket bra och inspirerande sätt.

Klockan 17.00 var det för mig dags att bänka mig på Grand Hotel i Lund för Skånska Akademiens återkommande månadsmöte. I en miniföreläsning av en initierad ledamot fick vi bl.a. reda på hur staten omprioriterat behovet av bra, livsviktiga mediciner till behövande svenskar och i stället pressar ner kostnaderna med resultatet av betydligt sämre överlevnadsstatistik som följd. Varför saknar politikerna i Sveriges riksdag där de sitter i sin sandlåda numera helt mitt förtroende!

I övrigt avhandlades under kvällen flera spännande saker inför kommande publikaktiviteter i Akademiens regi.

13 nov 2018

Vikingatiden möter oss lite varstans i Skåne. På Universitetsbiblioteket i Lund står en av Skandinaviens högsta runstenar, tillverkad under Harald Blåtands tid i slutet av 900-talet. Den är definitivt Universitetsbibliotekets tyngsta ”handskrift”. I en monter i samma rum som stenen kan man dessutom läsa att runor också uppenbart varit goda att använda vid matlagning.

14 nov 2018

Sitter och förbereder mitt sista föredrag för året 2018 som blir för Staffanstorps släktforskarförening onsdagen den 21 november. Titeln ”Man kallar dom för vikingar. Om vikingatiden i sydvästra Skåne” avslöjar väl vad det kommer att handla om. Jag befinner mig ju i ett av det vikingatida Danmarks centrumområden.

Strax väster om föredragsplatsen finns Nordens största järnålderssamhälle Uppåkra. Öster om platsen för min uppsatta projektor ligger Dalby vikingatida och tidigmedeltida

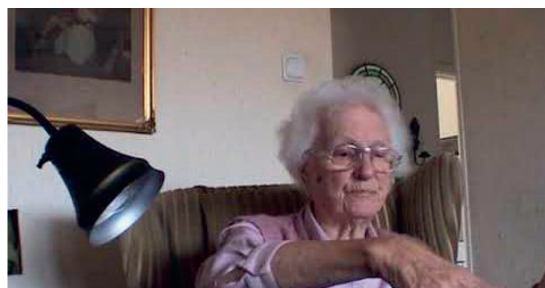

kungsgård och också Torna Hällestads kyrka med kopplingar till Harald Blåtand. Nordväst om min projektorskärm ligger Harald Blåtands stad Lund och ute vid Öresunds kust exakt 10 km från mina åhörare finns vikingastaden Lomma.

Åhörarna kommer förhoppningsvis att finnas på plats kl 19.00 i Staffanstorps församlingsgård invid Brågarps kyrka.

15 nov 2018

Dagligt liv i Malmö för hundra år sedan var så otroligt olikt vårt samhälle i dag. Många som växer upp numera kan inte förstå detta trots att tiden inte ligger så otroligt långt bort från vår egen. Min mor växte upp på Fredsgatan 7 i en arbetsam men i många avseenden lycklig familj - trots att fem barn och två vuxna fick bo i en etta med kök och dass på gården. Detta var emellertid verkligheten för verkligt många Malmöbor den gången. Jag passade på att göra denna intervju med henne år 2005. Klicka här för att se filmen!

19 nov 2018

I dag var min gamle vän Göran Winge gäst i gröna soffan hemma hos mig och min hund Eskil. Göran började som arkeolog på Malmö museum redan 1966 och var med om den fantastiska stenåldersutgrävningen i Hindby mos-

se. Han berättade hur den dåvarande ansvariga på museet helt struntade i denna boplats varför man vid byggandet av Inre ringvägen kunde schakta bort hela boplatsens centrala parti. Det var tack vare amatörarkeologen Jakobsson som den då nye chefen och duktige arkeologen Bengt Salomonsson fick information om att det fortfarande var kvar saker i boplatsens utkant. Detta visade sig sedan vid utgrävningar vara den största och rikaste stenåldersboplatsen vi känner i Malmö. Utgrävningsbilden visar boplatsen. I bakgrunden Jägersro och Botildenborgs vattentorn. En bild visar också

några stenåldersfynd från boplatsen i den numera nedtagna basutställningen på museet. Sommaren 1970 fick jag äran att som mitt första jobb som utgrävningsledare ansvara för den sista utgrävningen på platsen. Tänk om museet inte schabblat bort hela det centrala boplatspartiet!

Göran och jag hade i början av 1970-talet många långa diskussioner hur man skulle kunna hitta fler fornlämningar när man banade av det översta jordlagret inför nybyggen. På den tiden fick schaktmaskinerna ta bort all ytjord och först därefter kom arkeologerna och sökte efter spår i marken. Göran menade att

man borde ha en arkeolog med redan vid avbaningen. När jag fick ansvaret för Malmöarkeologin år 1974 införde vi därför detta helt nya sätt och genast fick vi resultat. Innan den avbanade markytan hunnit torka avtecknade

sig nämligen igenfyllda stolphål efter långhus som kraftigt mörka fläckar. Efter endast några timmars torka var dessa spår borta.

Plötsligt kunde vi dokumentera, inte bara enstaka långhus utan hela förhistoriska bykomplex. Bilden överst visar en arkeolog vid sidan om schaktmaskinen och på nästa bild markerar varje nedslagen pinne en påträffad fornlämning. Vi på Malmö museum var faktiskt bland de första i Skandinavien som använde denna metod. Tack Göran Winge för att du en gång lade fram denna din revolutionerande idé.

22 nov 2018

Nu på söndag den 25 nov 2018 firar Skånes Arkivförbund 25 år. Det gör man med att komma ut med en bok som handlar om Skåne på 1970-talet samt ett föredrag om samma tid. Arkivcentrum Syd finns i Lund öster om mo-

torvägen på Gastelyckan. Själv sitter jag med i styrelsen tillsammans med många trevliga och historiekunniga personer.

22 nov 2018

Höll i går ett föredrag om vikingatiden i sydvästra Skåne. Det blir det sista föredraget av många i år. Träffade en mängd gamla vänner - riktigt trevlig kväll med många efterföljande frågor.

22 nov 2018

I dag var det forskaren Peter Lindbom från Uppsalas tur att ta plats i min gröna VIP-soffa. Under tre timmar diskuterade vi aktuell forskning rörande Birka, nordiska hedniska tempelbyggnader, slaget vid Fyrisvallarna, ryska- slaviska- danska- och sveakrigståg på 900-talet och mycket annat. Rörande ense om att den politiska korrektheten i dag är så utbredd att den kan verka farligt hämmande på den fria tanken när det gäller att torgföra vårt nordiska kulturarv.

22 nov 2018

När vi började bygga upp vikingastaden i Foteviken 1995/1996 höll vi redan det första året en sommarmarknad för tillresta vikingar.

Snabbt växte denna i storlek. Hur roligt var det inte att se Foteviken varje sommar invaderas av vikingar från hela Europa. Jag har lagt ut många filmer på Youtube från dessa marknader. När jag i kväll satt och bläddrade igenom dessa föll jag för den här filmen som jag tog för tolv år sedan. I slutet av filmen hör vi italienska vikingar sjunga.

Jag kan inte italienska men i efterhand har någon påpekat att det kanske är oanständig sång som framförs. Det kvittar - roligt hade vi och det året hade sexhundra vikingar kommit till vår marknad på Foteviken. Vi bjöd alla på festen på mat och dryck. Kung Björn hade bryggt helt lagligt vin i en enorm tunna. Den mest välbesökta tunnan på Foteviken någonsin. Klicka här för att se filmen!

25 nov 2018

Jag tillbringade i dag några timmar på Skånes Arkivförbund i Lund. Sitter ju med i styrelsen och då är det givet att man ska vara med på arkivförbundets 25-års jubileum. Det hela började med boksläpp av boken *”Mitt 70-tal. Personliga berättelser om 70-talet”*. Den är baserad på berättelser som av arkivet samlades in på 1990-talet. Därefter följde ett mycket intressant och engagerande föredrag av professorn i etnologi och konsumtionskultur Cecilia

Fredriksson om just livsmönster på 1970-talet. Bra jobbat, alla ni som arbetar på Skånes Arkivförbund.

26 nov 2018

Det är i dagarna exakt två år sedan jag kom ut med mitt samlade livsverk om Malmös historia i bokform. Känns alltid skönt att lägga sådant bakom sig, särskilt som det var en lång kamp mot merparten av Malmös totalt historielösa politiker - något som gällde på 1900-talet och något som i högsta grad gäller än i dag. Vid boksläppet på Blå båten i november 2016 höll jag bl.a. detta anförande!

30 nov 2018

Trädgårdspaletten i Kulladal hade i kväll glöggfest för sina kunder. En fantastisk handelsträdgård där man bokstavligt talat bl.a. kan uppleva en exotisk regnskog mitt i Kulladal. Givetvis inhandlades julblommor och en större påse med god, bra odlad potatis från Söderslätt.

11 dec 2018

Min gamle kompis Ronny är en mästare att skapa fantastiska målningar.

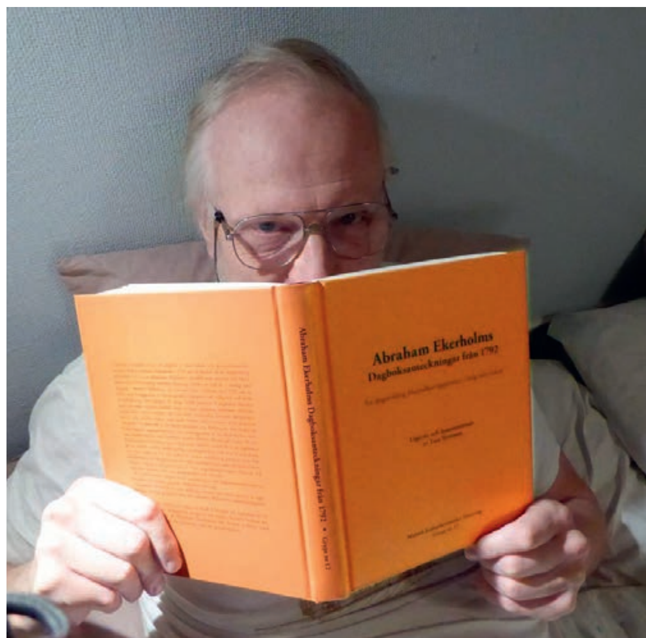
Ronny Hårds förklaring av bakgrunden till sin tavla:

"I kväll avtäcktes min Lukasmålning på Grand Hotell Lund! Den föreställde Malers femte symfoni som genomfördes på Malmö Life. Någon prasslade med en godispåse och ett våldsamt slagsmål utbröt! Malmö har nu ett rykte att även i de fina salongerna är det Malmöitiska våldet ett faktum!"

15 dec 2018

Traditionell julfärd till Dragör och Juleplatte på Dragör Bistro och därefter Bottleshop för Tuborgs julöl Hvid sne! I Dragör behåller man gamla fiske- och medeltidsmiljöer - i Limhamn och Malmö ersätts dessa med höghus. Gammalt mög är väl inget att ha. Varför trivs jag i Dragör!

15 dec 2018

En dag för några veckor sedan kom Lars Svensson hem till mig och gav mig som present boken *”Abraham Ekerholms Daboksanteckningar från 1792”*. Boken är utgiven av Malmö Kulturhistoriska förening. Abraham var en Malmöbo som under året 1792 nästan dagligen skrev utförligt vad han gjorde och vad som hände runt omkring honom. Lars Svensson har under lång tid excerperat och analyserat Abrahams handskrift. Han har, med sitt gedigna och brinnande intresse för språkvetenskap, i sanning varit rätt man för detta gigantiska verk.

Jag hade för några kvällar sedan tid att börja läsa boken och det blev en sträckläsning där jag nästan inte alls släppte boken. Plötsligt steg Malmös kulturhistoria fram för mig, en historia där man går dåtidens levande människor in på bara livet. Det var i sanning länge sedan jag läst en i mitt tycke så intressant bok. I dagboksanteckningarna föds och dör Malmöbor, innevånarna ställer till trassel för varandra, de bedrar och de bolar runt i de mest märkliga miljöer. Abraham bor på Kalendegatan och är anställd som skrivbiträde hos häradshövdingen i Oxie, Skytts och Vemmenhögs härader. I den egenskapen måste han ett antal gånger om året lämna Malmö och vistas på tingsplatserna i Klörup och Anderslöv. Men han är också en spjuver. Otaliga hyss, värre än Emil i Lönneberga, står han bakom under året.

Tack Lars Svensson, för att du genom ditt enträgna arbete verkligen låtit mig få öppna upp dörren till vardagslivet i Malmö år 1792. Min gratulation också till Malmö Kulturhistoriska förening. Utan ert arbete hade Malmö varit en på historisk bokkunskap tämligen fattig stad.

Klicka här för lite mer information!

17 dec 2018

Passerad Malmöhus i dag och noterade att det nu saknas informationen om stenen med bronsåldersristningar i form av skålgropar som sedan ett stort antal år tillbaka ligger invid Malmöhusvägen. Bifogar ett foto av den gamla informationstavlan. Får verkligen hoppas att det kommer upp en ny infotavla - om inte riskerar kanske stenen att försvinna av några historieokunniga inom stadens parkskötsel som inte förstår varför det så omotiverat ligger en sten här.

Stenen har en gång suttit på en dös från stenåldern och vi hittade den när man gjorde utgrävningar för industriområdet i Fosie där Sydsvenskans tryckeri nu ligger. Plötsligt en dag var den borta - kommunen hade av misstag tagit och forslat den från utgrävningsplatsen till ett stort stenlager i Malmö. Arkeologerna ryckte ut och efter ett veritabelt letande bland

mängder av stenar återfanns stenen. I triumf fördes den tillbaka till Fosie och senare fick den en fristad vid museet.

Må skylten komma tillbaka!

22 dec 2018

Med Georg von Rosens (1843-1923) stämningsladdade målning skickar jag en önskan om julefrid till alla jag känner och som jag mött.

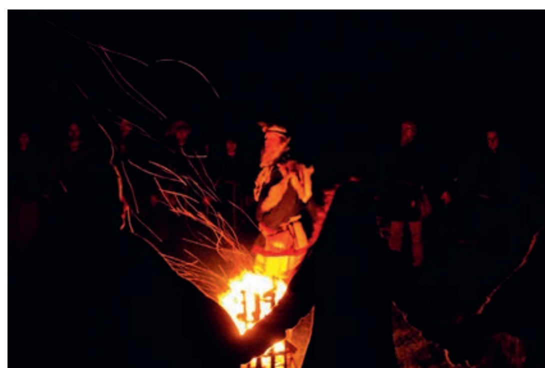
24 dec 2018

Åter en julafton i hemmets frid.

25 dec 2018

Del 1. Julafton 2018 har nu gått till historien. Julen har en lång tradition här i Norden. Redan vikingarna firade *"jol"*. Vill ni höra hur den norske kungen Harald hårfagre firade sin jul år 928 kan ni här lyssna på min berättelse.

Det är del ett av tre som handlar om en mycket märklig händelse. Men händelsen dyker upp först i del två av berättelsen som jag lägger ut under juldagens kväll. Inslagen är ca 5 minuter långa. Klicka här för att förflytta dig mer än tusen år tillbaka i tiden!

25 dec 2018

Del 2. En märklig händelse utspann sig i vikingakungen Harald hårfagers kungahall när han firade den andra julkvällen. Händelsen finns nedtecknad i de gamla nordiska sagorna men tål att berättas igen. Första julkvällens händelser är redan berättade om. Klicka här för att höra fortsättningen på kung Haralds julgille för mer än tusen år sedan.

26 dec 2018

Del 3. Annandag jul – tredje juldagen. Då är det dags att avsluta min berättelse om vad som hände år 928 på Harald hårfagers tre kvällar långa jolfest i sin kungsgård. Denna berättelse, med vissa smärre tillägg av mig, återges bl.a. i Snorre Sturlasons Heimskringla från början av 1200-talet.

Klicka här för att höra slutet av julberättelsen från kungahallen!

Vad hände sedan efter denna berättelsen? Den Håkon som denna kväll blir förnedrad ges senare av Harald hårfager till den engelske kungen. Kungen hoppas att sonen ska dö. Håkon kommer emellertid att fostras av Adelsten och återkommer till Norge och tar makten som kung Håkon Adelstensfostre.

Om Fotes händelserika relation till denne store vikingakungs levnad handlar min bok *"Vikingen Fote Egilsens saga"*.